

Pro potravinářský průmysl byl rok 2014 především rokem změn, ale i nečekaných zvrátů a problémů.

Úvodní slovo

V průběhu roku byla schválena novela zákona o potravinách, která měla ve svém původním znění přinášet výrobcům i spotřebitelům větší informovanost o složení výrobku, a to zejména u nebalených potravin, stejně tak jako informaci o podílu prodáváných českých potravin v řetězcích. Toto je plně v souladu s mým přesvědčením, že spotřebitel má právo vědět, z čeho je výrobek složen a kdo a v které zemi ho vyrobil.

V průběhu legislativního procesu nicméně ze zákona zmizela povinnost uvádět zemi původu, a místo toho je na výrobcích podle zákona o potravinách uváděn jejich výrobce, což není zcela optimální stav. Rovněž při uvádění pěti zemí s největším podílem na obratu řetězce nebyl dostatečně specifikován způsob identifikace těchto zemí. Vzhledem k tomu, že v průběhu roku 2015 dojde k novelizaci zákona o potravinách z důvodů implementace tabákové směrnice, jsme jako PK ČR přesvědčeni, že by se měla definice uvádění pěti zemí s největším podílem dodávaných potravin změnit právě ve smyslu uvádění země původu potravin, nikoliv sídla distribučního centra.

Velkým zásahem do českého potravinářského průmyslu bylo vyhlášení ruských sankcí. Již při jejich vyhlášení jsme jako PK ČR uvedli, že tyto sankce se jednoznačně negativně projeví svými dopady také na české zemědělství a potravinářství. A to přímo narušením a ztrátou obchodních vztahů, léta budovaných se značnými finančními i personálními náklady a paradoxně s podporou státu a Evropské komise, které začínaly přinášet právě v poslední době výsledky. Díky nim měla obchodní výměna s Ruskem trvale rostoucí trend, a co je nejdůležitější, pro nás vysoce pozitivní obchodní bilanci. Ale také nepřímo, narušením obchodu se zeměmi, pro které je ruský trh v agrární oblasti trhem prioritním – Německo, Nizozemsko, Dánsko, Francie nebo Polsko, kde díky sankcím vzniká značný přetlak agrární a potravinové produkce, která bude muset být umístěna na jiných trzích. Upozorňovali jsme, že tak existuje reálné nebezpečí, že destinacemi, kam bude tato nadprodukce se státní podporou, ať již otevřenou nebo skrytou umístěna, budou právě nové členské země. To se bohužel v závěru roku potvrdilo, neboť u řady produktů, je tlak na stále nižší a nižší cenu.

I v roce 2014 pokračovala snaha o novelizaci zákona o významné tržní síle. Snaha o novelizaci by měla odstranit výkladové obtíže spojené se základním konceptem významné tržní síly a měla by zajistit efektivnější, snáze aplikovatelný zákon a tím přispět ke zkvalitnění podnikatelského prostředí v České republice. Přes všechny výše uvedené pozitivní změny v navrhovaném zákoně však PK ČR zásadně nesouhlasí s rozšířením působnosti zákona i na dodavatele, protože pro rozšíření působnosti zákona i na dodavatele neexistuje žádný prokazatelný důvod.

V roce 2014 jsme se jako PK ČR významně angažovali v podpoře a propagaci českých potravin, a to ať už se jedná o značku KLASA, Regionální potravina či Český výrobek – garantováno PK ČR, což jsou značky, které nepochybně usnadňují spotřebiteli výběr kvalitní a české potraviny.

Jsem přesvědčen, že právě tyto státem či profesní komorou garantované značky, jsou a budou pro spotřebitele vodítky pro výběr kvalitních potravin s garantovaným původem.

Potravinářská komora ČR v roce 2014

„Rok 2014 znamenal v životě komory, stejně jako rok předchozí, dramatické období nabitě událostmi a řadou závažných změn v její organizaci i aktivitách.“

Ing. Miroslav Koberna, CSc., ředitel pro programování a strategii PK ČR

4 | Výroční zpráva 2014

Po předčasných říjnových volbách do Poslanecké sněmovny, byla v lednu 2014 prezidentem Zemanem jmenována „politická“ vláda v čele s premiérem Sobotkou, jako výsledek koaliční smlouvy mezi ČSSD, ANO a lidovci. Pro PK ČR to znamenalo ukončení působení ministra Tomana v čele rezortu zemědělství a jeho návrat jakožto prezidenta Tomana zpět do čela PK ČR. S ním se vrátili i ostatní dočasně uvolnění pracovníci. Tento moment však byl ve skutečnosti počátkem dalších změn a procesů, neboť v březnu se konal XXII. sněm Agrární komory ČR, na kterém byl prezident Toman navržen i na prezidenta Agrární komory a poté drtivou většinou hlasů přítomných delegátů také zvolen. Výsledný stav má za důsledek daleko těsnější spolupráci obou komor s pozitivními dopady na účinnost společného lobbingu a odstranění většiny třecích ploch z minula, což plně kompenzuje nutnost zvýšeného pracovního nasazení pracovníků obou sekretariátů i volených orgánů. V praxi se tak daří názorně ukázat, jak může vypadat tolik propagovaná spolupráce podél potravinového řetězce.

Jednání valné hromady PK ČR na počátku měsíce června, pak tento stav potvrdilo a přijalo souhrn priorit pro rok 2014. Dále zhodnotilo plnění priorit přijatých a realizovaných v předchozích letech, které byly součástí zprávy představenstva. S ohledem na zaměření

činnosti komory v hodnoceném období byly její priority, podobné jako v předchozích letech:

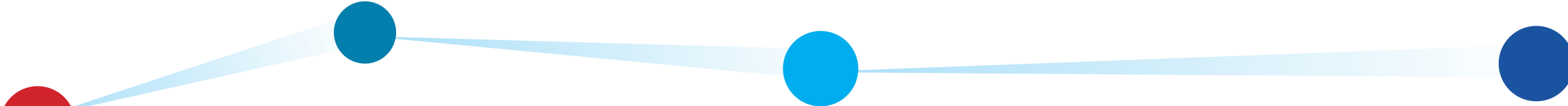
- Kvalita a spotřeba českých potravin;
- Hospodářská soutěž a konkurenceschopnost;
- Oblast vědy a výzkumu (ČTPP);
- Oblast propagace a komunikace;
- Oblast legislativní
- Podpora krmivářského průmyslu.

To, že si i v roce 2014, s přihlédnutím k velmi pomalému růstu národního hospodářství a zejména nově vznikajícím problémům založeným na obtížné komunikaci s ministerstvem zemědělství, jak bude ještě uvedeno dále, udržela komora vyrovnaný rozpočet a dokonce hospodařila mírně přebytkově, svědčí o solidní personální a organizační práci sekretariátu a podpoře volených orgánů.

Součástí realizace navržených priorit byla i v tomto roce účast komory v aktivitách zaměřených na pozitivní rozvoj podnikatelského prostředí, zlepšení fungování trhu, zjednodušování legislativy, podporu exportu a tuzemské spotřeby, včetně přiměřené ochrany domácího trhu, zejména s ohledem na pokračování problémů s polskými dovozy levné a nekvalitní produkce, určené primárně pro diskontní řetězce. Komora využívala všech možností, jako byla zasedání Podnikatel-

ské rady a kulatých stolů ministra průmyslu, kulatých stolů ministra zemědělství a jednání pracovních skupin, pro ventilování názorů, přání a problémů sektoru. Ministerstvo zemědělství ČR (MZe) bylo i v roce 2014 naším hlavním partnerem, i když oproti předchozím obdobím se situace výrazně změnila, neboť po dlouhých patnácti letech nastoupil do čela rezortu ministr Jurečka za KDU-ČSL. Následovala razantní obměna vedení rezortu, která se negativně projevila na schopnosti úřadu komunikovat a řešit problémy. Důsledkem bylo nejen komplikované řešení každodenní agendy ale i narušení, pro potravináře tak zásadních kapitol, jako je podpora značky KLASA nebo koncepce zemědělství a potravinářství. Některé následně nerealizované a již schválené projekty pak měly za důsledek i zhoršení hospodaření komory a řada těchto problémů přechází i do následujícího roku např. v podobě omezování spolupráce při řešení funkčních úkolů nebo snižování podpory pro technologickou platformu.

Jako mnohokrát v minulosti hrála PK ČR i v tomto roce důležitou roli při vyjasňování pravidel pro označování, a to jak ve vztahu k dozorovým orgánům, tak i ve vztahu k MZe. Jednalo se o dva klíčové předpisy – Nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům a novelu zákona o potravinách. Situaci v právním prostředí, která se označování a vůbec výroby potravin týká, i nadále komplikoval fakt, že

ani na evropské a ani na národní úrovni nebyl vydán dokument, který by usnadnil orientaci v nových pravidlech, která přináší nařízení o poskytování informací o potravinách spotřebitelům.

Jednou ze základních priorit komory byla i v roce 2014 oblast podpor pro potravinářství. Za úspěch vyjednávání komory je nutno považovat vyjednání využití zbytku prostředků na podporu inovačních projektů v zásobníku z 18. kola a modernizačních z 19. kola v roce 2014 a dále na účast potravinářů ve 22. kole v opatření I.1.3.1 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům, kam bylo alokováno 200 mil. Kč a toto kolo bude vypsáno v lednu 2015.

Ke konci roku 2014 bylo schváleno 985 projektů v hodnotě 3.782.198.843,- Kč, z nichž bylo 770 projektů v částce 2.881.650.481,- Kč proplaceno. Z toho v rámci inovačního podopatření bylo schváleno 57 projektů za 1.012.159.273,- Kč. V případě ministerstva průmyslu a operačního programu Podnikání a inovace pokračovala i v uplynulém roce dobrá spolupráce a došlo k podstatnému zlepšení výsledků čerpání pro potravináře, i když přetrvával nedostatek žadatelů o projekty. Komora iniciovala jednání a lepší koordinaci podpor mezi oběma resorty a zejména o zachování podpor pro neanexové výrobce v rámci nového operačního programu Ministerstva průmyslu a obchodu ČR (MPO) s možností čerpání podpor v některých opatřeních i pro anexové. Do konce roku 2014 potravináři předložili projekty za 1.676.992.000,- Kč a vyčerpali 1.072.416.127,- Kč

u NACE 10 a 991.000.220,- Kč u NACE 11, kde vyčerpali 613.034.482,- Kč. Tedy celkem v OP PI předloženy projekty za 2.667.992.220,- Kč a z nichž bylo proplaceno projektů za 1.685.450.609,- Kč.

U národní podpory pro potravináře 13 pro rok 2014 byla navržena v rozpočtu částka 140 milionů korun. Byly podány projekty v celkové hodnotě 600.319.660 korun a proplaceno 140.432.778 korun, plnění tedy bylo na úrovni 23,3939% z 25% možných, což se jeví s ohledem na okruh přijatelných žadatelů jako optimální a bude, jak doufáme, udrženo i pro rok 2015.

V sektoru českého maloobchodního trhu, pokračovalo mírné oživení trhu a současně pokračovala koncentrace obchodních řetězců, udržení jejich obratu a zachování výše jejich obchodních přírůstků na úkor dodavatelů. Ukázkovým příkladem je odchod společnosti INTERSPAR, patřící mezi „slušné“ a převzetí její sítě řetězcem AHOLD (Albert) se všemi dalšími negativními dopady na české dodavatele. Pokračovalo i zvyšování podílu zahraničních výrobků a privátních značek na trhu, i když se zdá, že avizované ožívání zájmu spotřebitelů o nákup v nezávislém a specializovaném maloobchodě pokračuje a zdá se, že přes veškerý atak obchodníků na cenu a zvyšující se podíl nákupu potravin v akcích dochází k pokračujícímu zájmu o kvalitní české potraviny nesoucí logo KLASA i o regionální produkty sdružené pod logem Regionální potravina a je proto do budoucna šance tento negativní vývoj změnit.

V oblasti dodavatelsko-odběratelských vztahů je možno konstatovat, že přes všechny katastrofické vize, opakovaně předkládané veřejnosti vedením Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR (SOCR), zákon o významné tržní síle (ZVTS) žije a pozitivně se do nich promítá. Novela zákona vypracovaná společně Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR (MPO), MZe a Ministerstvem financí ČR (MF) a podpořená Podnikatelskou radou sice dala šance na zjednodušení výkladu zákona a odstranění jeho nedokonalosti, ale uvízla v Legislativní radě vlády již v roce 2013 a ani v roce 2014, přes všechny sliby vládní koalice nedošlo k zásadnímu posunu, a naopak se zdá, že vláda tuto novelu úspěšně brzdí. Jak jsme již konstatovali v minulosti, vnímání obchodních řetězců se změnilo i v rámci EU, kde Evropskou komisí vypracované analýzy prokazují poškozování společného trhu a zejména dodavatelů z oblasti malých a středních podniků praktikami obchodních řetězců. V současnosti Evropská komise (EK) deklaruje zájem na přijetí etických kodexů vypracovaných společnou platformou SCI na celoevropské úrovni a jejich kontrolu a vymáhání národními autoritami (ÚOHS), což je akceptovatelné i pro nás. Zatím je ale myšlenka přijetí společného kodexu na české úrovni pro výrobce neakceptovatelná, neboť je ze strany SOCR zneužívána ne ke zlepšení situace na trhu, ale ke snaze o zrušení (ZVTS).

I v uplynulém období byl hlavní prioritou komory spotřebitel, který svojí volbou rozhoduje, zda koupí levné, nekvalitní zboží polského, německého nebo

neznámého původu nebo kvalitní výrobek od tradičního českého výrobce. Spotřebitelé stále chybí dostatek objektivních informací pro rozhodování a proto je důležité rozhodnutí ministerstva i nadále podporovat značku KLASA i Regionální potravinu. Ačkoliv se komora stavěla kriticky k akcím jako „České Vánoce“ v pojetí ministerstva je pravdou, že na druhé straně každá podpora a propagace českých výrobků je žádoucí. Od roku 2011 má PK ČR registrovanou značku „Český výrobek - garantováno Potravinářskou komorou ČR“, jejímž držitelem bylo ke konci roku 2014 celkem 59 společností s více než 1 200 výrobky. Prezentace značky probíhala jak v tištěných, tak elektronických médiích a při příležitosti seminářů a akcí pořádaných PK ČR. V polovině roku byl také vydán katalog držitelů značky a v závěru roku stolní kalendář. Aktivita má ze strany médií a obchodníků pozitivní ohlasy a podle průzkumu agentury STEMMARK se umístila ve známosti mezi spotřebiteli hned na druhém místě za značkou KLASA. Důležitá pro informování spotřebitele je i přijatá novela zákona o potravinách a zakotvení povinnosti pro obchodní řetězce uvádět podíl dovážených potravin na prodeji nebo značit složení a výrobce u nebalených výrobků.

V rámci opatření na propagaci zdravého životního stylu a vyvážené výživy, zejména u dětské populace, podporuje komora spolu s Českou technologickou platformou pro potraviny (ČTPP) projekty zaměřené na budování správných návyků. Pokračoval úspěšný projekt zaměřený na školní mládež „Hravě žij zdravě“ a ve spolupráci s Univerzitou Palackého v Olomouci

byl úspěšně ukončen první ročník projektu určeného pro studenty středních škol Smart Life.

V polovině roku dostal evropský potravinářský průmysl i zemědělství tvrdý úder, kdy na evropskou hru se sankcemi vůči Rusku odpověděl prezident Putin embargem na dovoz vybraných zemědělských a potravinářských produktů z EU a dalších zemí. Komora byla od počátku členem krizového týmu vytvořeného na Úřadu vlády a trvale upozorňovala na českou specifikou, kdy přímé dopady z omezení vývozu budou zanedbatelné v porovnání se sekundárními dopady a propadem cen u hlavních exportních zemí jako jsou Polsko, Německo, Dánsko nebo Pobaltské země. V odpovědi přijala vláda nařízení o zpřísnění kontroly dovozu a posílení proexportních aktivit, které se v současnosti realizují. Je však nutno konstatovat, že problém se postupně prohlubuje a nebudou-li sankce oboustranně zrušeny, bude nezbytné podpořit české producenty v dotčených sektorech daleko výrazněji.

S ohledem na výše uvedené zůstává v oblasti zvyšování konkurenceschopnosti podpora exportu jak na společný evropský trh, tak do třetích zemí klíčovou otázkou. Došlo konečně k posunu ve vnímání ekonomické diplomacie na ministerstvu zahraničních věcí a dochází k posílení aktivit vůči Rusku, dalším zemím bývalého Sovětského svazu, arabských státům nebo USA a Číně.

Česká technologická platforma pro potraviny (ČTPP) pokračovala v roce 2014 v řadě aktivit a to i díky po-

kračování národní podpory poskytnuté ministerstvem zemědělství. V rámci odborné, publikační a organizační činnosti byly vydány nové odborné brožury jako výsledek práce pracovních skupin a podpořeny další odborné publikace. Platforma podpořila také některé semináře, konference a kulaté stoly a zajistila obsáhlou komunikaci nejen mezi odbornými partnery v oblasti vědy a výzkumu a potravinářskými výrobci prostřednictvím Poradenského centra projektů, ale i s představiteli státních institucí a volených orgánů v rámci pravidelných setkání skupiny pro efektivní komunikaci.

Rok 2014 byl pro české potravináře další z řady složitých let, což souviselo s vývojem nejen cen a stagnace tvorby přidané hodnoty, ale i pokračujícím trendem nákupů v zahraničí a celkovou nervozitou spotřebitelů podporovanou politickým a ekonomickým prostředím v ČR. Tento obraz současné společnosti se projevuje stagnací poptávky a tlakem na nákup v akčních slevách a mění se k lepšímu v souvislosti s počínajícím ekonomickým růstem jen zvolna.

Podle zdroje EUROSTAT nepatřil český potravinářský průmysl ani v roce 2014 mezi ty, které by rostly, neboť ve sledovaném období vykázal pokles 1,4% v porovnání s předchozím rokem. Dlužno podotknout, že lépe si nevedla ani celá EU, která v porovnatelném období zaznamenala pokles dokonce 1,8%. A protože údaje EUROSTATU korespondují s údaji a prognózami ČSÚ jsou, co se týče poklesu cen potravin a nápojů, obdobná očekávání pravděpodobná i pro následující období.

V roce 2014 se nezlepšil ani trend cenových výkyvů komodit, vyvolávaný nestabilitou prostředí ve třetích zemích, rozmary počasí ale zejména vlastní politikou EU pokračující v podpoře využívání zemědělské produkce pro nepotravinářské užití v oblasti biopaliv, kde se patrně definitivně nepodařilo zlomit zelené víze a EU pod tvrdým zeleným atakem rezignovala a pokračuje na cestě k nejméně konkurenceschopné ekonomice ve světě. Toto může být ve spojení s ruským embargem a vyjednáváním dohodou o volném obchodu s USA klíčové pro další vývoj.

V oblasti vývoje na trhu se potvrzují naše priority v oblasti komunikace se spotřebitelem, zaměřené na podporu kvalitní produkce, regionálních značek a místních výrobců. Řešením přitom v žádném případě není ani zpracování na farmě ani prodej ze dvora, na farmářských trzích nebo produkce biopotravin, které představují a vždy budou představovat pouhé zlomky celkové produkce. Naopak se potvrzuje oprávněnost našeho úsilí o legislativní nápravu vztahů s obchodem, o zprůhlednění obchodních přírážek a podílu jednotlivých článků řetězce na jejich rozdělování a posílení role maloobchodu jakožto propagátora místní produkce a nikoliv importéra pochybné produkce z celého světa. Zde je nezbytně nutné posílení role dozorových orgánů a hlavně jasné politické zadání, co se od nich očekává. Vláda ani vládní koalice zde prozatím zdaleka nesplnily své závazky v oblasti podpory českého zemědělství a potravinářství a v oblasti ochrany českého spotřebitele, které

deklarovaly v koaliční smlouvě a vládním prohlášení a zejména neprojevily dostatek odvahy postavit se při obhajobě domácích zájmů jak bruselské administrativě tak svým „kolegům“ z okolních zemí.

Poslední oblastí, kterou je nutno zmínit jsou aktivity komory v oblasti podpory inovačního potenciálu výrobců, zvýšením podílu potravinářského výzkumu a vývoje na celkových výdajích na vědu a výzkum a zrovnoprávnění základního a aplikovaného výzkumu při hodnocení výsledků. V aplikovaném výzkumu a využití jeho výsledků v praxi se zakládá konkurenceschopnost výrobců pro současnost i budoucnost. V této oblasti odstartovala komora v minulém roce nový projekt a to Cenu prezidenta komory o nejlepší inovativní potravinářský výrobek. Soutěže se zúčastnilo 17 společností s celkem 37 výrobky a nejlepšími inovativními potravinářskými výrobky pro rok 2014 se staly Chléb Ličenský Zrník (BEAS, a.s. - Pekařna Lično), Chmelinky (CARLA spol. s r.o.), UGO Mrkev, jablko; UGO Pomeranč a UGO Řepa, jablko (Kofola a.s.), Klášterní sýr a Jihočeský syreček (MADETA a.s.) a Matylda z hor, pařená tyčky (POLABSKÉ MLÉKÁRNY a.s.). Zvláštní cena v kategorii „Potraviny vhodné pro osoby s nesnášenlivostí lepku“ byla udělena výrobku Chléb bez lepku a Čokoládový dort bez lepku od společnosti SEMIX PLUSO, spol. s r.o. a druhá zvláštní cena v kategorii „Potraviny pro zvláštní lékařské účely“ byla udělena výrobku Nutrisen od společnosti Bohušovická mlékárna, a.s. Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže

proběhlo na výstavě Země živitelka v Českých Budějovicích 30. srpna 2014 za účasti významných hostů. Zástupci oceněných společností převzali certifikáty z rukou prezidenta Potravinářské a Agrární komory ČR Ing. Miroslava Tomana, CSc. Každá ze společností navíc získala voucher k účasti na mezinárodním inovativním veletrhu SIAL PAŘÍŽ 2014 a reklamní prostor v médiích pro propagaci výrobků. Všechny výrobky, které byly do soutěže přihlášeny, byly prezentovány v rámci výstavní expozice PK ČR a ČTPP.

Závěrem ještě jedno sdělení. PK ČR a ČTPP mají nezastupitelnou roli při doladění a následné implementaci nové Společné zemědělské politiky a nastavení výše a struktury podpor určených pro inovace u potravinářských výrobců v novém programovacím období. Nová struktura Programu rozvoje venkova nabízí podstatné rozšíření možností spolupráce při vývoji a zavádění nových produktů a bude klíčové, jak tyto možnosti využijeme. Naším hlavním cílem pro nadcházející období je, aby limitované prostředky, které jsou pro tuto oblast k dispozici, byly využity co nejefektivněji a to tam, kde je možno očekávat celospolečensky významné přínosy v oblastech zvýšení konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu cestou zlepšení kvality, bezpečnosti a zdravotních benefitů produktů, navíc se zřejmým exportním potenciálem.

„Český potravinářský průmysl historicky patří svým charakterem, stejně jako v celé EU, k nosným odvětvím zpracovatelského průmyslu a představuje relativně samostatný článek potravinového řetězce. Jeho význam je dán především tím, že zabezpečuje výživové potřeby obyvatelstva zpracováním převážné části tuzemské agrární produkce a výrobou zdravotně nezávadných, kvalitních a v širokém měřítku dostupných potravin. Předpokladem k naplnění tohoto cíle je zajistit v rámci tohoto odvětví trvalé posilování jeho konkurenceschopnosti“

Ing. Hynek Strnad, 1. viceprezident PK ČR

ROZVOJ ČESKÉHO POTRAVINÁŘSKÉHO PRŮMYSLU

Úvodem je nutno připomenout, že z důvodu zpracování statistických dat, nejsou k datu vydání této výroční zprávy k dispozici verifikovaná data v části hodnocení ekonomiky za rok 2014 a proto pracujeme s údaji za rok 2013.

Z hlediska postavení v rámci českého zpracovatelského průmyslu si potravinářský průmysl i v roce 2013 zachoval pozici klíčového odvětví. V rámci své ekonomiky se výroba potravin, nápojů a tabákových výrobků v ČR podílela v roce 2013 na HDP v základních b. c. 2,44 %, což je stejně jako v roce 2012. Na zaměstnanosti v ČR se toto odvětví úhrnem podílelo 2,73 %, což je meziročně méně (v roce 2012 tento podíl činil 2,75 %), i tak však patřilo k významným zaměstnavatelům obdobně jako v celé EU.

Pokud jde o souhrnné hodnocení ekonomiky potravinářského průmyslu, tak v rámci výroby potravin, v kontextu s růstem cen potravinářských výrobků a s rozšířením podnikatelské základny v roce 2013, se meziročně zvýšil objem tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb. K méně příznivému vývoji v rámci potravinářského průmyslu došlo u indikátoru účetní přidaná hodnota a z ní vypočtené produktivity práce. Další indikátor, a to hrubý operační přebytek se v roce 2013 meziročně příliš nezměnil. Došlo však k úbytku počtu zaměstnanců, který v 2013 představuje zhruba 2 237 osob. U výroby nápojů, kde ceny v podstatě stagnovaly a počet podnikatelských subjektů se v roce 2013 meziročně snížil došlo k poklesu výkonnosti měřeno tržbami za prodej VV a S v b. c. Současně se také snížil i objem u indikátoru účetní přidané hodnoty a platí

to i o zaměstnanosti. Pokles zaměstnanosti však pozitivně ovlivnil růst produktivity práce, což je příznivé z hlediska konkurenceschopnosti.

V současnosti je český potravinářský průmysl čím dál tím více ovlivňován působením vnějších faktorů, vyplývajících ze stále více se prosazující globalizace. V důsledku působení vysokého počtu řetězců na území České republiky se potravinářský průmysl dostává nejen pod konkurenční tlak zahraničních výrobců, ale v důsledku trvalého tlaku na snižování ceny se vytváří neobjektivní vzájemná konkurence mnohdy na úkor kvality dodávaných výrobků. Přehluštěná prodejní síť v České republice deformuje přirozené konkurenční prostředí a potravinářské podniky nutí prosazovat se snižováním výrobních nákladů za cenu omezování výrobové inovativnosti. Tento stav je zcela v rozporu se stávajícími trendy životního stylu a neumožňuje se zapojit do evropského konkurenčního prostředí. Tento stav přetrvával i v roce 2014, což vedlo k nedosažení požadované stability a zastavení poklesu dynamiky rozvoje potravinářského průmyslu a nebyly vytvořeny potřebné výkonnostní parametry v rámci konkurenčního prostředí. Navíc nadále pokračoval trend omezování investic do výroby z vlastních zdrojů a pokračovalo snižování nákladů provázené snížením zaměstnanosti. Rok 2014 byl také rokem spojeným s pokračující přípravou nové potravinové legislativy. Výsledek pak byl návrh novely zákona o potravinách, který se zaměřuje především na ochranu zdraví spotřebitelů, zamezení jeho klamání a zvýšení jeho informovanosti. Změnit uvedené trendy a zlepšit výchozí pozici potravinářských podniků se nepodařilo podpořit ani novou legis-

lativou a ani stále pokračujícím investičním a marketingovým podporám ze strany státu.

K rozhodujícím podporám rozvoje výroby potravinářských výrobků a nápojů z úrovně státu patřily:

Přímé finanční podpory

Podpora rozvoje výroby potravinářských výrobků a nápojů byla realizována prostřednictvím následujících programů:

- podpory v rámci programu PRV – Opatření 1.1.3 přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům. Objem poskytnutých podpor v roce 2014 ve výši 313,74 mil. Kč byl v porovnání s rokem 2013 nižší, ale je nutno brát v úvahu, že prostředky alokované na opatření 1.1.3 byly v předchozích letech vyčerpány beze zbytku a v tomto roce už byly pouze doplňovány projekty ze zásobníku, realizované v rámci ušetřených prostředků. Jako nové kolo bylo vyhlášeno 20. kolo pro podopatření 1.1.3.2 inovace, na které byly převedeny nevyužité prostředky z OP životní prostředí ale vzhledem k nastaveným podmínkám byla jeho realizace možná pouze na území Hlavního města Prahy, což byla velmi omezující podmínka. Důsledkem omezení byly 4 projekty s celkovým objemem požadované podpory 104,69 mil. Kč, což lze i tak považovat za úspěch. Zbytek disponibilních prostředků bude využit v nové výzvě na modernizace (22. kolo) v roce 2015.
- národní podpory v rámci Dotačního programu 13 – Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského prů-

myslu. Celkový objem dotací v roce 2014 činil 140 mil. Kč, v roce 2013 bylo poskytnuto 131 mil. Kč.

- v rámci OP podnikání a inovace byly v roce 2014 podpořeny v NACE 10 (výroba potravin a krmiv) projekty v objemu 344,595 mil. Kč a v NACE 11 (výroba nápojů) projekty v objemu 193,058 mil. Kč, tedy celkem za 537,675 mil. Kč. Další podpory v rámci MPO pak probíhají i v programech pro malé a střední podniky poskytovaných prostřednictvím ČMZRB. Jde o podpory cenového zvýhodnění záruk, zvýhodněné úvěry a příspěvky na úhradu úroků z bankovních úvěrů a roční objem podpor dosahuje objemu kolem 30 mil. Kč.

- výdaje SZIF na propagaci značky KLASA v roce 2014 byly ve výši 48,697 mil. Kč a na Regionální potravinu ve výši 20,664 mil. Kč.
- národní podpora formou příspěvku Vinařskému fondu činila v roce 2014 32,5 mil. Kč, v roce 2013 to bylo 41 mil. Kč.

Objem poskytnutých podpor v roce 2014 ve výši 1.123,27 mil. Kč (předběžný údaj) je v porovnání s rokem 2013 v objemu 836 mil. Kč vyšší o 287,27 mil. Kč. Meziroční zvýšení podpor nastalo zejména v rámci OPPI, zatímco u PRV – Opatření 1.1.3, jak již bylo výše uvedeno, se celkový objem podpor snižuje.

Nepřímé podpůrné programy

Konkurenceschopnost agrární produkce ČR na trhu EU je závislá také na zvyšování kvality potravinářských výrobků. O výhodách kvalitních potravin, např. potravin s vyšší nutriční hodnotou, produkovaných metodami šetrnějšími k životnímu prostředí i pohodě zvířat apod.,

je zároveň nutné výchovou i propagací přesvědčit spotřebitele. Kvalitní potravinářské výrobky jsou na trhu obvykle certifikovány a označovány tak, aby při nákupu umožnily spotřebitelské veřejnosti lepší orientaci. Patří mezi ně:

Značka KLASA

Značka KLASA jako marketingový nástroj napomáhá zvyšovat hodnotu oceněných potravinářských výrobků. Jejím smyslem je na straně jedné marketingově podpořit aktivity producentů potravin, na straně druhé pak informovat spotřebitele. Značka garantuje, že jsou nabízeny skutečně kvalitní a zdravotně nezávadné potraviny. Jde o proces získání důvěry spotřebitelů a odběratelů, udržení si této důvěry, což je nezbytný předpoklad rozvoje potravinářství a zabezpečení konkurenceschopnosti v rámci trhů doma i v zahraničí.

Původním cílem kampaně na rok 2014 bylo přiblížit značku KLASA spotřebiteli tak, aby potraviny označené logem KLASA vyhledával, preferoval a zároveň tak při svém nákupním chování vytvářel tlak na prodejce, aby byla v prodejnách co nejširší nabídka těchto produktů. Vzhledem k tomu, že se pro rok 2014 nepodařilo ukončit výběrové řízení na agenturu zajišťující PR a marketingovou kampaň značka, byly realizovány pouze některé aktivity, a to roadshow v letních měsících 2014 a prezentace značky na veletrzích a výstavách.

Značka KLASA je na základě průzkumu mezi spotřebiteli (STEMMARK srpen 2014) aktuálně nejnámějším

oceněním kvality potravin v ČR. Spontánně tuto značku zná 84 % populace, podpořená znalost dosahuje 87 %. Znalost značky je v čase poměrně stabilní, nicméně s ohledem na omezené investice do propagace v roce 2014 mírně klesá.

Celkový stav databáze KLASA k 31. 12. 2014 byl 1 179 výrobků od 227 výrobců. Za rok 2014 bylo oceněno 304 výrobků.

V roce 2014 byly na propagaci potravin značky KLASA vyčerpány finanční prostředky ve výši 48 697 000 Kč ze státního rozpočtu.

Regionální potravina 2014

Značku Regionální potravina uděluje ministr zemědělství od roku 2010 ve 13 krajích ČR nejkvalitnějším zemědělským nebo potravinářským výrobkům, které zvítězí v krajských soutěžích. Výrobky musí být vyrobeny z lokálních surovin a mít vazbu na svůj kraj – ať už tradičním způsobem výroby či originální regionální recepturou. Značku Regionální potravina spravuje MZE, od roku 2012 je jejím administrátorem SZIF.

Značka Regionální potravina se prezentuje formou celostátní informační kampaně, jejímž cílem je zvýšit povědomí o této značce mezi spotřebiteli, poukázat na původ, tradici a kvalitu výrobku a současně budovat pozitivní vnímání regionálních produktů. Motivovat spotřebitele, aby si aktivně hledali cestu ke značce Regio-

nální potravina a znali důvod, proč si ji mají vybírat. Podporovat prodej a informovat spotřebitele o místech, kde mohou regionální potraviny koupit. Prostřednictvím vhodných informačních a komunikačních kanálů značku zviditelnit a napomoci zvyšování loajality veřejnosti k místní zemědělské a potravinářské produkci.

Na propagaci potravin značky Regionální potravina bylo v roce 2014 ze státního rozpočtu vyplaceno 20 664 000 Kč.

Počet oceněných výrobků k 31. 12. 2014 byl 475. V roce 2014 získalo ocenění 106 výrobků.

SYSTÉM CHRÁNĚNÝCH ZNAČEK ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ A POTRAVIN

Chráněné značky fungují jako podpora a ochrana zemědělských produktů a potravin. Systém chráněných značek byl zaveden v EU v roce 1993 a jeho smyslem je chránit názvy zemědělských produktů a potravin před konkurencí produktů neprávem se za tyto výrobky vydávajícími.

Potraviny a zemědělské produkty lze chránit třemi právními instituty, které poskytují ochranu označením na území členských států EU. Bilaterální smlouvy rozšiřují tuto ochranu i na 3. země.

Ochrana je poskytována na základě zápisu do rejstříku Evropské komise. Jedná se o:

Chráněné označení původu (CHOP)

Chráněné označení původu se vztahuje k názvu regionu. Jde o označení zemědělských produktů a potravin, které z tohoto místa pocházejí. Produkce, příprava i zpracování těchto výrobků musí probíhat pouze ve vymezené zeměpisné oblasti. Musí existovat velmi úzká spojitost mezi vlastnostmi produktu a jeho zeměpisným původem.

Chráněné zeměpisné označení (CHZO)

Chráněným zeměpisným označením je míněn název používaný k označení zemědělských produktů a potravin, pocházejících z tohoto místa. Zemědělské produkty a potraviny, označené tímto logem, mají určitou kvalitu, pověst či jinou vlastnost, kterou lze přičíst zeměpisnému původu. Proti chráněnému označení původu je vztah produktu k zeměpisné oblasti volnější, postačí, pokud alespoň jedna fáze výroby – zpracování, příprava nebo produkce – probíhá ve vymezené zeměpisné oblasti.

Zaručená tradiční specialita (ZTS)

Jedná se o zemědělský produkt nebo potravinu, který pochází z tradičních surovin, nebo se vyznačuje tradičním složením nebo způsobem produkce nebo zpracováním. Výrazem „tradiční“ se rozumí prokazatelné používání názvu po dobu nejméně 25 let na trhu. S tímto logem se mohou kvalitní tradiční výrobky, které nemají vazbu na zeměpisnou oblast, odlišit od ostatních výrobků na trhu.

Od konce roku 2012 je v platnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin. Jeho součástí je i zavedení nepovinného údaje o jakosti „horský produkt“. V budoucnu se zvažuje i zavedení pojmu „produkt ostrovního zemědělství“ na ochranu jeho specifických vlastností.

V současné době mají v ČR přiznanou ochranu následující zemědělské produkty a potraviny:

CHOP – Český kmín, Chamomilla Bohemica, Všecká cibule, Žatecký chmel, Pohořelický kapr, Nošovické kysané zelí.

CHZO – Českobudějovické pivo, Budějovické pivo, Chodské pivo, Budějovický měšťanský var, Štramberské uši, Znojemské pivo, Karlovarský suchar, Mariánskolázeňské oplatky, Hořické trubičky, Brněnské pivo, Starobrněnské pivo, Lomnické suchary, Břežnický ležák, Třeboňský kapr, pivo Černá hora, Pardubický perník, Jihočeská Niva, České pivo, Jihočeská Zlatá Niva, Olomoucké tvarůžky, Chelčicko-Lhenické ovoce, Karlovarské trojhránky, Karlovarské oplatky a Valašský frgál.

ZTS – Spišské párky, Lovecký salám, Špekáčky a Liptovský salám.

Další tradiční specialitou, usilující o ochranu, je Pražská šunka. Její žádost však v rámci námitkového řízení napadly Itálie, Německo, Rakousko a Slovensko. Vzhledem ke složitosti jednání bylo v závěru roku požádáno o prodloužení termínu k jednání o další 3 měsíce. Žádost o zápis „Pomazánkové máslo“ nebyla uznána ze strany EK pro „malé množství tuku v másle“.

Biopotraviny

MZe pověřuje k činnosti kontrolní organizace, které přímo na ekologických farmách a ve výrobnách biopotravin kontrolují dodržování platných právních předpisů. V případě, že jsou legislativní pravidla plněna, vydá kontrolní organizace pro daný zemědělský podnik certifikát. Certifikovanou biopotravinu pozná spotřebitel podle evropského loga BIO, označení původu surovin, národního loga BIO a podle kódu příslušné kontrolní organizace.

Ke konci roku 2014 bylo evidováno 510 výrobců biopotravin, z toho 206 faremních zpracovatelů.

V roce 2014 se konal již 10. ročník informační akce MZe pro spotřebitele „Září – Měsíc biopotravin“.

Český výrobek – garantováno Potravinářskou komorou ČR – 2014

Již od roku 2011 se na půdě Potravinářské komory realizuje projekt k podpoře českých výrobků formou udělování značky „Český výrobek - garantováno Potravinářskou komorou ČR“. Primárním cílem této iniciativy byla podpora českých potravin a zlepšení orientace spotřebitele na trhu s potravinami. Výrobky, které tuto značku nesou, splnily podmínky pro udělení, což znamená, že jsou vyráběny na území České republiky a z českých surovin (přesné podmínky udělení značky stanovují Pravidla pro udělení značky). Značka je udělována prakticky ve všech kategoriích potravinářského průmyslu. Tuto značku na základě žádosti podle stanovených zásad a kritérií schvaluje nezávislá komise a uděluje ji prezident PK ČR. Je udělována na dobu tří let. Výrobky, které značku získaly, jsou v průběhu této doby namátkově kontrolovány a v případě, že je zjištěn nějaký závažný nedostatek, může být značka výrobku odebrána. Kompletní dokumentace k této značce je dostupná na webových stránkách PK ČR www.foodnet.cz v sekci Značka „Český výrobek“. V současnosti značku vlastnilo 59 společností, což představuje cca 1 200 výrobků.

Mezi držitelé značky „Český výrobek – garantováno Potravinářskou komorou ČR“ má největší zastoupení kategorie ostatní (celkem 10 společností), mléko a mléčné výrobky (celkem 9 společností), následuje kategorie maso a masné výrobky (celkem 7 společností) a kategorie pekařské a cukrářské výrobky (celkem 7 společností). Značka byla v průběhu třech let udělena ve všech 14 kategoriích.

- a) maso a masné výrobky – 7 (Bidvest Kralupy s.r.o., Corax Trading s.r.o., Jaroslav Radoš, Josef Pelant, Kostelecké uzeniny a.s., MASO UZENINY PÍSEK, a.s., Masokombinát Polička, a.s.)
- b) drůbež a drůbeží výrobky – 1 (Vodňanská drůbež, a.s.)
- c) ryby a výrobky z ryb – 2 (Corax Trading s.r.o., Rybářství Kolář s.r.o.)
- d) mléko a mléčné výrobky - 9 (BOHEMILK, a.s., KONEKTA SAP, s.r.o., LACRUM Velké Meziříčí, s.r.o., MADETA a.s., Mlékárna Olešnice, RMD, Mlékárna Otínoves s.r.o., Moravia Lacto a.s., NIVA s.r.o., Povltavské mlékárny, a.s. / TPK spol. s r.o.)

- e) vejce a výrobky z vajec – 2 (BONECO, a.s., ZLATÁ VEJCE, a.s.)
- f) výroba nealkoholických nápojů – 4 (FONTANA WATERCOOLERS, s.r.o., Kofola a.s., Ludmila Kocourková, ŠUMAVSKÝ PRAMEN a.s.)
- g) výroba alkoholických nápojů – 2 (AGRODRUŽSTVO - družstvo NOVÝ ŠALDORF, PROQIN s.r.o.)
- h) zpracování a konzervování ovoce, zeleniny, brambor, hub, masové konzervy a paštiky – 6 (AGROSPOL Bolehošť, a.s., BONECO, a.s., efko cz s.r.o., FRITAGRO NÍŽKOV, s.r.o., HAMÉ s.r.o., PT servis konzervárna spol. s r.o.)
- i) nezpracované ovoce, zelenina, brambory, houby – 6 (BulKo, s.r.o., ČESKÉ HOUBY a.s., Daniel Pech, FUNGHI CZ, a.s., Jan Hradecký, Jižní Morava a.s.)
- j) pekařské a cukrářské výrobky – 7 (BEAS, a.s., Jana Fialová, Jaroslav Schneider a spol. - PEKÁRNA TANVALD, Kompek, kombinát pekařské a cukrářské výroby, spol. s r.o., PENAM, a.s., POEX Velké Meziříčí, a.s., UNITED BAKERIES a.s.)
- k) mlýnské výrobky a těstoviny – 2 (Mlýny J. Voženílek spol. s r.o., Natura, a.s.)
- l) mražené výrobky – 3 (FRITAGRO NÍŽKOV, s.r.o., FrostFood a.s., TIPAFROST, a.s.)
- m) lahůdkářské výrobky – 2 (BONECO, a.s., GURMÁN KLUB, s.r.o.)
- n) ostatní obory zde neuvedené – 10 (ALIKA a.s., Allivictus, s.r.o., CARLA spol. s r.o., CATUS spol. s r.o., HEINZ FOOD a.s., JIZERSKÉ PEKÁRNY spol. s r.o., SEVAK star s.r.o., Tata Global Beverages Czech Republic a.s., Tereos TTD, a.s., Včelpo spol. s r.o.)

Propagace značky a jejích držitelů probíhá v průběhu celého roku, a to prostřednictvím nejrůznějších aktivit. Značka, společnosti a jejich výrobky jsou prezentovány na různých webových stránkách, které provozuje PK ČR. Je to především FOODNET (www.foodnet.cz), web Česká potravina (www.ceskapotravina.net) nebo Najdi si svého výrobce (www.vyrobcifoodnet.cz). Katalog držitelů značky a prezentace jednotlivých společností a jejich výrobků, jsou rovněž distribuovány prostřednictvím Zpravodaje PK ČR všem členům. Jako podpora zvýšení povědomí o nových držitelích značky je její předávání při různých slavnostních příležitostech.

K posouzení výkonosti potravinářského průmyslu je nutné uvést, že průmyslová produkce představující produkci za průmysl celkem v roce 2013 vzrostla meziročně

o 0,5%. Celoroční výsledek ovlivnilo pozitivně zejména 4. čtvrtletí. Poněkud vyšší meziroční růst, o 1,4%, zaznamenal v rámci průmyslové produkce zpracovatelský průmysl. (Údaje o výkonnosti potravinářského průmyslu na rok 2014 nejsou dosud k dispozici.)

V potravinářské výrobě pak v porovnání se stejným obdobím předchozího roku činil index průmyslové výroby podle předběžných údajů ČSÚ 99,9 a u výroby nápojů dokonce 102,8. Příspěvek u obou těchto výrob k meziročnímu růstu průmyslové produkce činil předběžně shodně pouze 0,3 p. b. (celý příspěvek za průmysl celkem dosáhl 9,3 p. b.).

Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (VV a S) v b. c. v ČR v roce 2013 za obě hodnocené výroby, tj. potravinářských výrobků a nápojů celkem, u souboru podniků s 50 a více zaměstnanci, meziročně vzrostly předběžně jen o 0,7%, z toho u potravinářských výrobků o 1,3% a u výroby nápojů nastal naopak pokles o 1,6%.

Objem tržeb u obou hodnocených odvětví celkem v roce 2013 dosáhl 242,3 mld. Kč (za výrobu potravinářských výrobků bylo vykázáno 189,4 mld. Kč a za výrobu nápojů 52,9 mld. Kč). Vyššího nárůstu tržeb nebylo v hodnoceném roce 2013 dosaženo, a to přesto, že nastal vzestup cen průmyslových výrobců potravin. Možnost vyššího tempa růstu tržeb byla do určité míry limitována dovozem potravin, především maloobchodními řetězci za výhodné ceny.

Ceny výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu v roce 2013 meziročně vzrostly v průměru jen o 0,2%, ale u potravinářských výrobků, nápojů a tabáku, tj. skupiny výrobků, která je předmětem hodnocení, se ceny zvýšily až o 2,8%. Pouze u skupiny potravinářských výrobků, vč. souvisejících služeb a prací pak ceny vzrostly dokonce o 3,5%. U cen zemědělských výrobců pak ještě výrazněji, a to o 4,5%, a nejvíce se zvedly spotřebitelské ceny potravin a nealkoholických nápojů o 4,9%.

Významnou skupinou výrobků, která výrazně ovlivnila dynamiku zvýšení cen potravinářských výrobků, byl růst cen mléčných výrobků a zmrzlin, ale také průmyslových krmiv. Zvýšení cen se týkalo všech skupin potravinářských výrobků s výjimkou

pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků, které jsou předmětem denní spotřeby, u nichž se výrazně projevoval tlak distribučních řetězců na udržení cenových hladin. Ceny u nápojů podle indexu cen průmyslových výrobců se v roce 2013 téměř neměnily (průměr od počátku roku 100,3).

Jednotlivé potravinářské výrobní obory, resp. jejich skupiny, reprezentované soubory podniků s 50 a více zaměstnanci, se v roce 2013 vyvíjely takto:

Výroba masa a masných výrobků i v hodnoceném roce 2013 zůstala svou výkonností klíčovým oborem v potravinářské výrobní struktuře, i když svou pozici oslabil. Objem tržeb za prodej VV a S i výkonů vč. obchodní marže tato výroba meziročně však snížila (o 3,2%, resp. o 2,8%), při poklesu objemu výroby hovězího a vepřového masa a jen mírném nárůstu výroby drůbežího masa. Pozitivní je pokles výkonové spotřeby, což umožnilo zvýšení účetní přidané hodnoty (vyjadřující rozdíl mezi výkony vč. obchodní marže a výkonovou spotřebou), tedy jednoho z významných ukazatelů konkurenceschopnosti. Obor trpí nízkou koncentrací porážkových kapacit zejména u vepřového masa, které dováží. Jde o vybrané masné partie, především pro výrobu uzenářských výrobků, které v dobré kvalitě mají značný odbyt. Jedinečné výrobky se uplatňují i jako regionální produkty.

Zpracování ryb zůstalo minoritním oborem v rámci potravinářské výrobní struktury. Spotřeba sladkovodních ryb dosahuje v ČR přibližně jen 1,5 kg/osobu/rok. U tohoto oboru stále přetrvává sezónnost, typická především pro období vánoc. Zpracování ryb bylo i v roce 2013 úzce spojeno s jejich produkcí. Nejvýznamnější chovanou rybou je kapr se sezónní spotřebou. Mořské ryby jsou trvale dováženy. Podporována je modernizace a další rozšiřování zpracovatelských kapacit. K posílení domácí poptávky po sladkovodních rybách a výrobcích z nich přispívaly marketingové a propagační aktivity a výkonnost oboru se zvýšila (objem tržeb za prodej VV a S vzrostl o 5,4%).

Zpracování ovoce, zeleniny a brambor jako obor posílilo meziročně svou pozici v hodnoceném roce 2013 z pohledu úrovně výkonnosti (růst tržeb za prodej VV

a S o 4,1 % a růst výkonů vč. obchodní marže o 4,9 %), a to při zvýšení cen zpracovatelů. Uvedený vývoj je v kontextu se situací ve sklizni ovoce, kterého se urodilo meziročně více, vlivem peckovin (kromě třešní) a především zeleniny, jejíž produkce byla vyšší a vzrostl i dovoz ke zpracování v konzervárnách. Vývoj tvorby účetní přidané hodnoty v podstatě stagnoval vzhledem k tomu, že se v oboru nepodařilo snížit výkonovou spotřebu při růstu cen vstupů.

Výroba rostlinných a živočišných tuků a olejů ve sledovaném roce dále pokračovala v růstu výkonnosti (měřeno tržbami za prodej VV a S) i efektivnosti (měřeno účetní přidanou hodnotou). Tento vývoj je v kontextu s poměrně vysokou výrobní koncentrací a sortimentní specializací firem oboru. Vedle rostlinných a živočišných tuků a olejů zpracovatelé řepky využívali své kapacity pro výrobu methylesteru řepkového oleje, který byl též předmětem exportu.

Výroba mléčných výrobků zaznamenala v roce 2013 meziročně výrazné zvýšení výkonnosti (měřeno tržbami za prodej VV a S při jejich růstu o 8,3%) i efektivnosti (měřeno účetní přidanou hodnotou při jejím zvýšení o 6,3 %), což je v kontextu se vzestupem cen výrobců mléčných výrobků, a to i při zvýšení nákupních cen mléka a dalších vstupů, které se promítly do meziročně vyšší výkonové spotřeby, jež se znatelně zvedla. U konzumních výrobků se změnila skladba tuzemské produkce. Zvýšila se produkce konzumních mlék, jogurtů a ostatních zakysaných výrobků, po nichž se zvýšila poptávka, zatímco u jiných mléčných výrobků poptávka stagnovala, resp. poklesla.

Výroba mlýnských a škrobářenských výrobků, v níž výroba mlýnská produkce výrazně dominuje, v hodnoceném roce 2013 mírně výkonnostně oslabila, a to vlivem mlýnské výroby (u níž tržby za prodej VV a S klesly o 4,7 %), zatímco tyto tržby u škrobářenské výroby vzrostly o 12,1%. Ještě výraznější vzestup byl docílen u škrobářenské výroby, u indikátoru účetní přidané hodnoty, což signalizuje konkurenceschopnost této výroby, která nachází široké uplatnění svými výrobky především na bázi brambor.

Výroba pekařských, cukrářských a jiných moučných výrobků v hodnoceném roce 2013 meziročně svou výkonnost oslabila (měřeno tržbami za prodej VV a S, které výrazně klesly o 13,8 %), a to při nevytvoření prostoru tržními řetězci pro zvýšení cen průmyslových výrobců pečiva a cukrářských výrobků. Pouze část producentů, se sortimentem typicky regionálního charakteru, měla možnost realizovat produkci za ceny, které umožňují v daném oboru úspěšně podnikat. To dokládá stejný, tj. nepříznivý trend u indikátoru účetní přidané hodnoty, a to i při snížení výkonové spotřeby představující vstupy, které zaznamenalo při častých frekvencích rozvozu po celý týden, jen nižší tempo v dosahování úspor. Za této situace se ocitá, z hlediska počtu firem klíčový sektor, s jejich rozmístěním ve všech krajích, u části firemní základny ve vážném ohrožení.

Výroba ostatních potravinářských výrobků – cukru, kakaa, čokolády a cukrovinek, zpracování čaje a kávy a další výroby především vyšší fáze zpracování (hotové pokrmy, homogenizované a dietní potraviny aj.) svou výkonnost, měřenou tržbami za prodej VV a S v hodnoceném roce v oborové struktuře oslabila (-1,4 p. b.). V této skupině výrob dosáhla výrazné růstové dynamiky pouze výroba hotových pokrmů, jejichž sortiment se rozšiřuje a výroba kakaa, čokolády a cukrovinek. Naopak nejvýrazněji v této skupině výrob pokleslo zpracování čaje a kávy. Meziroční pokles nastal i u indikátoru účetní přidané hodnoty, s výjimkou výroby koření a aromat a již zmiňované výroby hotových pokrmů.

Výroba hotových krmiv, měřeno tržbami za prodej VV a S, výkonnost meziročně posílila (o 2,0 p. b.), a to v kontextu s výrazným nárůstem objemu tržeb za prodej VV a S (o 39,7%) u krmiv pro zvířata v zájmovém chovu, což je trend posledních let. Obdobně pozitivní trend byl nastartován i u ukazatele účetní přidané hodnoty tohoto oboru, a to v souvislosti se zvýšením výkonů zahrnujících obchodní marži, především u krmiv pro zvířata v zájmovém chovu, což dokládá posilování konkurenceschopnosti hodnoceného oboru.

Výroba nápojů jako celek zaznamenala meziročně snížení výkonnosti měřeno tržbami za prodej VV a S (o 1,6%) a mírnější pokles i u ukazatele účetní přidané hodnoty (o 1,1 %). U jednotlivých výrob této skupiny se situace vyvíjela takto:

- u piva pokračoval trend rozšiřování sortimentu piv, od nealkoholických až po ležáky a speciální a ochucená piva, a to zejména v nevratných obalech, při celkovém poklesu spotřeby piva na obyvatele; pokles nastal zejména u pivních mixů. Jednou z cest k posílení výstavu piva se postupně stává užší spolupráce výrobců piva s restauračními zařízeními. Výstav piva se ve sledovaném roce meziročně zvýšil o 0,6% a činil 19,3 mil. hl.;
- u lihovin se obnovila důvěra spotřebitelů, která byla narušena krátkodobou prohibicí (a dalšími opatřeními v roce 2012) a posílení bezpečnosti lihovin výrobci se projevilo v růstu tržeb za prodej VV a S i u indikátoru účetní přidané hodnoty této výroby;
- u vína se v hodnoceném roce projevilo mírný pokles tržeb za prodej VV a S v kontextu s meziročním snížením produkce i mírným snížením dovozu; přitom v důsledku meziročního snížení výkonové spotřeby bylo dosaženo růstu u účetní přidané hodnoty, což je z hlediska efektivnosti a konkurenceschopnosti této výroby pozitivní výsledek;
- u nealkoholických nápojů a stáčení minerálních vod a pitné vody do lahví pokračoval v hodnoceném roce pro obor i nadále nepříznivý trend z minulých let; vysoce kvalitní vody si poptávku na trhu udržely.

Celkový objem tržeb za prodej VV a S za rok 2013 za výrobu potravin a výrobu nápojů, jak bylo již výše uvedeno, činil 242,3 mld. Kč (100 %).

Potravinářský průmysl zaměstnával v roce 2013 celkem 100,1 tisíc pracovníků oproti roku 2012, kdy zaměstnával 103,3 tis. pracovníků. Došlo tak meziročně k jejich mírnému poklesu. Tato skutečnost obráží pokračující snahu podniků sni-

žit náklady a zvýšit produktivitu práce s cílem snížení nákladů v důsledku tlaku obchodních řetězců na udržení cen, a to při stoupajících materiálových nákladech a klesající poptávce. Celkový pokles pracovní síly z výše uvedených důvodů se v zásadě projevil u většiny potravinářských oborů. Z uvedeného trendu pak pouze vybočuje výroba mlýnských a škrobářenských výrobků, výroba mléčných výrobků a výroba rostlinných a živočišných tuků, kde nastalo mírné oživení.

Z hlediska podnikatelské struktury v roce 2013 již nepokračoval trend z posledních let, znamenající růst počtu podnikatelských subjektů zařazených do potravinářské výroby a výroby nápojů. Naopak, celkový počet subjektů těchto výrob činil 18 317 (meziročně je to méně o 212 firem). Ne všechny registrované subjekty jsou však ekonomicky aktivní.

Pokud jde o jednotlivé firmy z hlediska právních forem se jejich počet meziročně vyvíjel takto:

- celkový počet fyzických osob, z nichž většina podniká podle živnostenského zákona, se v roce 2013 poměrně značně meziročně rozšířil, a to o 607 subjektů na 12 687 firem. Tempo rozšiřování počtu těchto subjektů souvisí s oživením poptávky po jedinečné produkci v jednotlivých regionech. Markantní je to zejména u minipivovarů;
- výrazně, co do počtu nejvíce zastoupenou právní formou obchodních společností byly s. r. o., což odpovídá jednodušší formě vzniku i správě této kapitálové společnosti v porovnání s některými jinými společnostmi. V roce 2013 se tato forma podnikání vyskytovala u 3 703 firem, což představuje další pokračování růstu, meziroční přírůstek činil 172 společností;
- počet akciových společností se v roce 2013 stabilizoval. V roce 2013 působilo v této právní formě 462 a. s. (meziročně je to více jen o 2 společnosti);
- naopak obrat nastal v počtu podniků se zahraniční majetkovou účastí, v níž další

rozšiřování počtu nenastalo, naopak byl zaznamenán klesající trend. Ke konci roku 2013 bylo těchto subjektů zaregistrováno jen 1 227, zatímco v roce 2012 až 2 220 (snížení o 993 subjektů). Tento obrat signalizuje určité zhoršení, resp. nestabilitu podnikatelského prostředí v roce 2013.

Na rozdíl od předchozích let, kdy výkonnostně nejvýznamnější velikostní kategorií (posuzováno podle absolutního objemu tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb), představovaly podniky s 200 až 499 zaměstnanci, tuto pozici v roce 2013 zaujaly kategorie firem se 100 až 199 zaměstnanci, s objemem tržeb 76,4 mld. Kč. Menšího objemu těchto tržeb bylo v roce 2013 dosaženo u již zmíněné kategorie od 200 do 499 zaměstnanců, a to 66,7 mld. Kč. Uvedené dvě kategorie podniků se na tržbách za prodej VV a S výroby potravinářských výrobků a výroby nápojů podílely nejvíce, a to 66,0 %.

Nejvyšší počet podniků, obdobně jako v minulých letech, vykazuje výroba pekařských a cukrářských výrobků, zpracování masa a masných výrobků a výroba ostatních potravinářských výrobků.

V roce 2014 dosáhl export v oblasti potravin 103,6 mld. korun a nápojů 14,3 mld. korun, tj. oproti roku 2013 zvýšení celkově o 8 mld. korun. S ohledem na současný nárůst dovozů o celkově 11,8 mld. dosáhlo ve vývoji salda zhruba stejné záporné hodnoty jako v roce 2013. Objem salda obchodní bilance u potravinářských výrobků a nápojů dosáhl v roce 2014 záporné hodnoty -41,7 mld. Kč, zatímco v roce 2013 tato hodnota činila -28,1 mld. Kč. Kladného salda dosáhla pouze skupina mléčných výrobků, a to 5,6 mld. Kč. U nápojů bylo docíleno v roce 2014 kladného salda ve výši 0,4 mld. Kč, v porovnání s 2,1 mld. Kč v roce 2013.

Vývoz u potravinářských výrobků dosáhl v roce 2014 výrazný meziroční nárůst o 7,2% a u nápojů byl ještě vyšší, a to 12,5%. U potravinářských výrobků byl meziroční růst vývozu docílen téměř u všech skupin výrobků a zejména u skupiny mléčných výrobků. Dále např. u komodity olej řepkový (s nízkým obsahem kyseliny erukové), různých potravinových příprvků, čokolády a ostatních potravinových pří-

pravků s kakaem, piva a sladu, cukru, sladkých sušenek a oplatek, cukrovinek bez kakaa a dalších komodit. Meziroční růst dovozu u výroby potravin v roce 2014 představoval 7,8 %, u nápojů dosáhl tento růst až 10,4 %. Na růstu dovozu se v rámci výroby potravin podílejí všechny skupiny výrobků, výrazně pak skupina rostlinných a živočišných olejů a tuků. K hlavním dovozním komoditám v roce 2014 patřilo maso vepřové či drůbeží čerstvé, chlazené nebo zmrazené používané často jako tzv. výrobní maso a z mléčných výrobků především sýry, ale též čokoláda, víno a další komodity.

Hlavním vývozním teritoriem potravinářských výrobků v roce 2014 stejně jako v předchozích letech bylo pro tyto výrobky Slovensko s podílem 29,8 %. Jako další země v hodnoceném roce se umístilo Německo s podílem 13,9 %. Třetí v pořadí se zařadila další sousední země, a to Polsko, jehož podíl činil 12,7 %. Největší podíly na vývozu tedy zauímají země EU, jde tedy o obchod v rámci jednotného trhu (intraobchod). Žádoucí je však rozšiřovat vývoz i do tzv. třetích zemí.

U dovozních teritorií připadl u potravinářských výrobků v roce 2014 největší podíl na Německo s 23 %. Následuje Polsko s podílem 18,6 % a třetí v pořadí je Slovensko s podílem 7,1 %. O dovozu z hlediska jeho převahy platí stejně jako o vývozu, že se převážně odehrává v rámci jednotného trhu EU.

Pořadí zemí s nejvyšším podílem na vývozu nápojů bylo: Slovensko (29,7 %), následuje Německo (17,2 %) a Polsko (8,8 %).

U dovozu nápojů mělo v roce 2014 nejvyšší podíl Německo (11,8 %), Slovensko (11,2 %), a „vinařské země a producenti sýrů“ Itálie (10,2 %) a Francie (8,7 %). Následovaly země s 5 % až 8 % a na ostatní země celkem připadl podíl 29 %.

O vývozu i dovozu nápojů z hlediska převahy obchodu, který probíhá v rámci jednotného trhu, platí to, co o potravinách. I u nápojů se jeví žádoucí uplatnění na trzích tzv. třetích zemí, což se daří např. u piva a sladu, sýrů či jiných komodit.

Hlavním cílem rozvoje potravinářského průmyslu proto musí být výrazný růst jeho efektivnosti a konkurenceschopnosti nejen na evropském, ale i světovém trhu. Dále pak vytvoření předpokladů pro zvýšení nabídky bezpečných, kvalitních a cenově dostupných potravin spotřebitelům.

Z hlediska strukturálního musí v rámci potravinářství dojít k další jeho konsolidaci spojené s růstem technologické koncentrace podniků na jedné straně a s růstem významu malých a středních podniků na straně druhé. Současně musí i nadále pokračovat technologická modernizace podniků především na bázi procesních inovací. Průběžně s tím musí z úrovně státu docházet k vytváření podmínek pro získávání potřebných investic.

Jednotlivé potravinářské subjekty musí zvýšit důraz nejen na jakost, kvalitu a bezpečnost, ale také realizaci tolik potřebných výrobních inovací. Tento trend se musí opírat především o výsledky aplikovaného výzkumu a vývoje, pro které bude nezbytné vytvářet ve výhledech státního rozpočtu a firemních rozpočtů potřebné zdroje, provázané zlepšením transferu výsledků výzkumu. Tyto jednotlivé kroky umožňující výrobní konkurenceschopnost musí být provázeny zvýšeným důrazem na marketing české potravinářské produkce doma i v zahraničí; zvýšenou podporou exportu výrobků s vyšší přidanou hodnotou (realizace nových proexportních opatření). Neméně významná jsou i opatření v oblasti vzdělávání spotřebitelů ve prospěch spotřeby potravin s vysokým podílem českých surovin a biopotravin.

Z hlediska vnějšího prostředí můžeme očekávat, že bude i nadále pokračovat krize a ekonomická nestabilita se výhledově projeví ve snížené poptávce po potravinách. V rámci trhu potravinových výrobků dojde k výraznější segmentaci poptávky na jedné straně levných druhů potravin u nižších příjmových skupin a na druhé straně po kvalitních s vyšší přidanou hodnotou u středních a vyšších. Snížení tržeb se významně dotkne všech stupňů potravinového řetězce (obchod – potravinářský průmysl – zemědělská produkce) a projevuje se ve zvýšeném tlaku na snížení cen jejich vstupů. Ve svém výsledku povede zejména v potravinářském průmyslu k realizaci dalších úsporných opatření, která budou směřovat k růstu produktiv-

ty a úsporám pracovních sil. Díky zvyšování technologické úrovně sice poroste produktivita práce při zvýšených nárocích na kvalifikaci pracovní síly, ale dojde k poklesu absolutního počtu pracovníků. Z hlediska výhledu českého potravinářského průmyslu v rámci Evropy lze očekávat i silné ohrožení vnějšími faktory (nástup nových ekonomik - Čína, Indie, narůstající konkurence států s nízkými náklady, prohlubující se globalizace, zvyšující se tlak z mateřských zemí sídel řetězců na preferování vlastního zboží apod.).

V případě, že vládou ČR nebudou v rámci novely výhledové koncepce potravinářského průmyslu navržena reálná a účinná opatření ke správné orientaci a zlepšení jeho inovační schopnosti a vytváření rovnocenných podmínek na tuzemském a zahraničním trhu, dojde k výraznému zhoršení podmínek pro podnikání v tomto oboru. Vzhledem k velikosti a významu tohoto odvětví bude mít tato skutečnost vážné důsledky pro českou ekonomiku. Na zkušenostech ze zemí EU se ukazuje, že významnou podporou států v oblasti výzkumu a vývoje a výživové politiky, spojenou s podporou zvyšování kvality života a zaměřující se výrobky s vyšší přidanou hodnotou lze této situaci předejít. Tento trend plně podporuje i PK ČR, a to nejen v rámci své každodenní činnosti, ale především vytvořením a podporou ČTPP.

Použito podkladů ze Zprávy o stavu zemědělství za rok 2013 a Paronama potravinářského průmyslu 2013.

Data byla zpracována s ohledem na aktuální dostupnost informací k termínu vydání výroční zprávy.

Data

Výroba vybraných výrobků

Potravinářské výrobky a nápoje	Měrná jednotka	2009	2010	2011	2012	2013
Maso hovězí čerstvé nebo chlazené	t	55 278	61 105	62 004	56 459	55 387
Maso vepřové čerstvé nebo chlazené	t	227 687	234 859	224 352	209 235	199 186
Drůbež čerstvá nebo chlazená	t	53 619	50 471	47 818	46 712	45 483
Drůbež zmrazená	t	13 482	13 842	13 328	12 556	10 154
Brambory upravené a konzervované	t	111 584	114 927	97 605	93 729	85 241
Zelenina zmrazená	t	22 131	13 016	13 419	15 753	16 300
Zavařeniny, želé, marmelády	t	34 582	35 843	34 988	36 570	39 218
Mléko a smetany s obsahem tuku do 6%	tis.l	802 423	763 029	819 552	803 137	767 806
Mléko a smetany s obsahem tuku nad 6%	tis.l	36 080	47 102	43 232	44 724	45 328
Máslo	tis.l	41 719	37 580	40 174	36 400	40 047
Sýry a tvaroh	t	122 609	134 466	142 901	145 590	157 916
Mléčné výrobky kysané	t	237 364	222 927	190 153	185 790	179 842
Mouka pšeničná	t	709 797	744 929	756 131	755 156	732 623
Chléb čerstvý	t	306 657	295 550	298 136	306 038	293 629
Pečivo čerstvé běžné	t	303 728	326 964	285 917	284 043	270 212
Pečivo cukrářské	t	48 195	41 445	39 434	37 458	40 938
Cukr rafinovaný	tis. t	444	446	517	550	586
Výlov ryb v rybnících a tekoucích vodách	tis.t	24,183	24,410	24,869	24,769	24,118
Destiláty, likéry a ostatní lihové nápoje	tis. l	3 227	16 864	21 489	17 565	21 625
Víno z hroznů, kromě šumivého, vinný mošt	tis. l	47 995	46 278	67 000	49 000	66 150
Pivo	tis. hl	18 053	16 896	17 127	18 024	18 141
Minerální vody a soda bez přísad	tis. l	795 660	800 024	678 735	594 423	671 534
Ostatní nealkoholické nápoje	mil. l	1,837	1,844	1,790	1,623	1,523

Pozn.: (...) přepočteno na 100% abs.lihu

Export & Import výrobků po jednotlivých odvětvích (nejvýznamnější destinace)

Vývoz vybraných druhů zboží

Druh zboží	rok 2011		rok 2012		rok 2013		rok 2014	
	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč
Pšenice	Německo	3 106	Německo	5 734	Německo	6 673	Německo	9 071
Mléko a mléčné výrobky (ne sýry)	Německo	4 572	Německo	4 517	Německo	4 722	Německo	6 042
Zelenina	Slovensko	1 741	Slovensko	1 637	Slovensko	1 898	Slovensko	1 748
Máslo a ost.tuky odvoz. z mléka	Itálie	141	Slovensko	107	Slovensko	137	Slovensko	221
Cukr	Rakousko	769	Rakousko	752	Rakousko	779	Rakousko	1 068
Vejte a žloutky čerstvé,suš aj.	Rusko	184	Rusko	279	Rusko	326	Slovensko	56
Med	Německo	67	Německo	44	Slovensko	40	Slovensko	40
Hovězí maso	Slovensko	281	Slovensko	339	Slovensko	359	Slovensko	447
Pivo	Německo	961	Německo	1 103	Německo	1 210	Německo	1 341

Dovoz vybraných druhů zboží

Druh zboží	rok 2011		rok 2012		rok 2013		rok 2014	
	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč	stát	v mil Kč
Nealko nápoje jn.	Slovensko	621	Slovensko	766	Slovensko	758	Slovensko	955
Ryby vč.korýšů	Norsko	578	Norsko	811	Norsko	963	Norsko	1 201
Rýže	Itálie	640	Itálie	594	Itálie	512	Itálie	413
Koření	Vietnam	83	Polsko	93	Polsko	109	Polsko	79
Čaj	Polsko	117	Polsko	131	Polsko	122	Polsko	116
Tuky živočišné rostlinné	Německo	1 534	Německo	1 463	Polsko	2 840	Polsko	3 716
Kakao	Nizozemsko	976	Nizozemsko	748	Nizozemsko	781	Nizozemsko	1 336
Zelenina	Španělsko	2 002	Španělsko	2 026	Španělsko	2 167	Španělsko	2 174
Ovoce a ořechy	Španělsko	1 895	Itálie	1 569	Španělsko	2 347	Španělsko	2 245
Káva nepražená	Brazílie	546	Brazílie	518	Brazílie	324	Brazílie	348
Alkoholické nápoje	Itálie	1 284	Itálie	1 206	Itálie	1 168	Itálie	1 111

„Výrobci do konce roku změnili na 90 % obalů... “

Mgr. Markéta Chýlková, vedoucí legislativního oddělení PK ČR

LEGISLATIVA 2014

Rok 2014 probíhal ve znamení intenzivních změn obalů, protože 13. prosince 2014 nabylo účinnosti nařízení o poskytování informací o potravinách spotřebitelům. V tomto roce byla také schválena poměrně zásadní novela zákona o potravinách a MZe začalo pracovat na změnách prováděcích právních předpisů. V médiích se, bohužel, směšovaly povinnosti vyplývající z nařízení a povinnosti, které obsahovala tato novela.

Téma potravin se dostalo do popředí zájmu ale také na jiných platformách. Ke konci roku zveřejnilo Generální finanční ředitelství pokyn k uplatnění DPH při darování zboží do potravinových bank. Po více než roce se završila aktivita Potravinový pomáhají bez DPH, kde Byznys pro společnost spolu s Českou federací potravinových bank a s podporou firem i neziskových organizací (mimo jiné také PK ČR) prosazoval, aby z jídla darovaného na charitu nebylo nutno odvádět DPH. U potravin, které již nejsou prodejné, avšak stále je možné je spotřebovat, budou moci firmy při jejich darování potravinové bance nově deklarovat zlomkovou cenu, tj. hodnotu blížící se nule.

Nový evropský předpis pro bezpečnost potravin

V polovině roku 2014 bylo v Úředním věstníku EU publikováno nové prováděcí nařízení o požadavcích na poskytování informací

o nepřítomnosti či sníženém obsahu lepku v potravinách spotřebitelům. Nařízení bude použitelné od 20. července 2016 a umožňuje, aby potraviny, které jsou speciálně vyrobeny, připraveny a/nebo zpracovány tak, aby v nich byl snížen obsah lepku jedné nebo několika složek obsahujících lepek nebo aby v nich byly nahrazeny složky obsahující lepek jinými složkami, jež jsou přirozeně bezlepkové, byly označeny výrazy uvádějícími buď nepřítomnost lepku („bez lepku“) nebo snížený obsah lepku („velmi nízký obsah lepku“) v souladu s ustanoveními tohoto nařízení. Povolují se informace typu: „vhodné pro osoby s nesnášenlivostí lepku“ nebo „vhodné pro celiaky“, „speciálně připravená pro osoby s nesnášenlivostí lepku“ nebo „speciálně připravená pro celiaky“. Limit zůstává zachován na 20 mg/kg.

Toto nařízení navíc ještě umožňuje, aby potraviny obsahující složky, jež jsou přirozeně bezlepkové, byly označeny výrazy uvádějícími nepřítomnost lepku, a to v souladu s ustanoveními tohoto nařízení a jsou-li splněny obecné podmínky pro uvádění nezavádějících informací o potravinách spotřebitelům.

Legislativní proces stále probíhá...

... a v Úředním věstníku Evropské unie byly i v uplynulém roce publikovány předpisy v ob-

lasti zlepšujících látek do potravin a předpisy upravující používání zdravotních tvrzení.

Průběžně docházelo k revizi seznamu povolených přídatných látek. Bylo schváleno použití advantamu jako sladidla. Změnily se podmínky používání difosforečnanů (E 450) jako kypřících látek a regulátorů kyselosti v hotových kvasnicových těstech a podmínky pro používání náhradních sladidel v některých ovocných nebo zeleninových pomazánkách či podmínky pro dihydrogendifosforečnan hořečnatý a jeho použití jako kypřící látky a regulátoru kyselosti atd.

Došlo také ke změně, co se aromat týká, a to v příloze I nařízení (ES) č. 1334/2008, pokud jde o některé aromatické látky, a odstranění některých aromatických látek ze seznamu Unie.

V průběhu roku 2014 byla povolována nová zdravotní tvrzení, ať už týkající se snižování rizika onemocnění nebo vývoje a zdraví dětí.

V uplynulém roce byly povoleny některé potraviny nebo složky potravin nového typu (novel foods). Mohou tak být uváděny na trh např. citikolin, bílkovina řepky, olej z mikrořas *Schizochytrium* sp. nebo olej ze semen koriandru.

Potravinářská komora ČR jako prostředník

PK ČR hrála i v uplynulém roce důležitou roli při vyjasňování pravidel pro označování, a to jak ve vztahu k dozorovým orgánům, tak i ve vztahu k MZe. Situaci v právním prostředí, která se označování a vůbec výroby potravin týká, i nadále komplikoval fakt, že ani na evropské a ani na národní úrovni nebyl vydán dokument, který by usnadnil orientaci v nových pravidlech, která přináší nařízení o poskytování informací o potravinách spotřebitelům.

Na začátku roku proto publikovala PK ČR elektronickou příručku „Otázky a odpovědi k nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům“ a v průběhu roku se nad její rámec podařilo získat a mezi výrobce rozšířit celou řadu nových stanovisek jak SZPI, tak MZe. Ke konci roku pak DG MARE publikovalo kapesního průvodce označováním ryb „A pocket guide to the EU's new fish and aquaculture consumer labels“.

Výrobci se však i přes všechny překážky s novými pravidly pro označování poměrně dobře vyrovnali a ke konci roku 2014 stihli změnit na 90 % obalů potravin uváděných na trh.

Novela zákona o potravinách

Novelu zákona o potravinách schválila dne 14. května 2014 Poslanecká sněmovna. Dne 18. června ji přijal na své schůzi Senát a zákon byl

publikován ve Sbírce zákonů 22. července pod č. 139/2014. Účinnosti nabyl dnem 1. ledna 2015.

Z původního zákona bylo nezbytné odstranit požadavky, které jsou upraveny evropskými právními předpisy, a zároveň do něj bylo nutné zapracovat požadavky na označování jiných než balených potravin. Novela vzbudila zejména mezi obchodníky řadu vášní, protože se mj. soustředila na problematiku označování nebalených potravin. Přestože zákon o potravinách po novele výrazně zeštíhllel, například u nebalených potravin prošla řada nových povinností, které si mohou členské státy přijmout v mezích nařízení o poskytování informací o potravinách spotřebitelům (označování výrobce nebo hlavní složky). Zcela nezávisle na evropské legislativě pak MZe navrhlo informační povinnost týkající se potravin z jiných států nabízených spotřebitelům v ČR.

V souvislosti s novelou zákona o potravinách na konci roku přistoupilo MZe k novelám jednotlivých prováděcích právních předpisů. Do konce roku stihlo do připomínkového řízení předložit návrh nové vyhlášky o způsobu označování potravin a návrh vyhlášky o požadavcích na mléko a mléčné výrobky, mražené krémy a jedlé tuky a oleje.

Oblast ochrany životního prostředí

Legislativa upravující ochranu životního prostředí je nezanedbatelnou částí právního řádu, která ovlivňuje z větší či menší míry všechny provo-

zovatele potravinářských podniků. Ministerstvo životního prostředí předložilo v uplynulém roce do meziresortního připomínkového řízení návrh nařízení vlády o Plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024, novelu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, věcný záměr zcela nového zákona o odpadech nebo návrh vyhlášky, kterou se stanoví rozsah a způsob zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů, jejímž hlavním cílem je nastavení pravidel a minimálních požadavků pro obce, které povedou k vyššímu vytrídění jednotlivých složek komunálního odpadu (ta ke konci roku také i vyšla ve Sbírce zákonů).

Na evropské úrovni se v souvislosti s oběhovým hospodářstvím diskutovalo o revizi směrnice o obalech a revizi rámcové směrnice o odpadech, v rámci nichž se otevřela celá řada nejen zásadních, ale i zcela nových témat, definicí potravinového odpadu počínaje a navyšováním cílů recyklace konče. PK ČR k těmto revizím zaujala poměrně zásadní stanovisko a podílela se společně s MŽP na vytvoření pozice za ČR.

PK ČR v této oblasti také navázala kontakt s českými poslanci v Evropském parlamentu.

Novela zákona o významné tržní síle stále v nedohlednu

Snaha novelizovat zákon o významné tržní síle trvá již několik let. Od pokusu zákon úplně zrušit

se upustilo, poslední návrh novely byl předložen na jaře roku 2014. Cílem novely bylo jednoznačně vymezit okruh vztahů, na které bude zákon dopadat, čímž budou odstraněny pochybnosti některých subjektů na trhu, zda spadají či nespádají do jeho působnosti. Novelou mělo také dojít ke zpřesnění pojmu „dodavatel“ a „odběratel“ a navrhnul se relativně nový typ odběratelů, a to nákupních aliancí. Předložený návrh také reagovala na platné evropské potravinové právo a začala používat pojem „potravinář“, jímž se rozumí de facto všechny zemědělské a potravinářské produkty uvedené v názvu zákona. Nově byly stanoveny základní náležitosti smlouvy a smluvní vztah bude založen na písemném ujednání, a to včetně určení osoby, která je za tento právní akt odpovědná, což mělo vést ke zvýšení právní jistoty. Přes všechny pozitivní změny v navrhovaném zákoně však novela obsahovala jeden bod, s nímž nebylo možné zásadně souhlasit, a tím bylo rozšíření působnosti zákona i na dodavatele.

V červnu k návrhu novely proběhlo vypořádání připomínkového řízení a od té doby čeká novela zatím bez úspěchu „na vyřízení“ na Úřadu vlády. Bez úspěchu byl do konce roku také nejen boj Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR za zpětvzetí novely a zrušení celého zákona, ale také snaha PK ČR za návrat k jednostrannosti.

„Rok 2014 byl opět nabitý zdravým životním stylem a Potravinářská komora ČR se intenzivně věnovala jeho podpoře...“

Mgr. Iva Caklová, oddělení administrativní a projektové činnosti PK ČR

POTRAVINÁŘSKÁ KOMORA ČR PODPORUJE ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL
POTRAVINÁŘSKÁ KOMORA ČR PODPORUJE ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

Zdraví, zdravý životní styl, správné stravovací návyky, pohybová aktivita, chronická neinfekční onemocnění související s výživou, prevence nadváhy a obezity a další, to jsou téměř denně skloňovaná témata napříč všemi médii. I PK ČR se těmito tématy dlouhodobě zabývá a věnuje jim značnou pozornost.

Od roku 2007 funguje pracovní skupina pro zdravý životní styl, kterou v posledních letech vede Martin Klofanda ze společnosti Kofola ČeskoSlovensko a.s. a jejímiž členy jsou představitelé výrobních společností a několika sektorových svazů. Tato skupina je úzce propojena s pracovní skupinou pro zdravý životní styl ČTPP, která sdružuje zástupce odborné veřejnosti. Tyto skupiny mají jedno společné, jejich prioritou je podpora zdravého životního stylu, tj. především správných stravovacích návyků a zvýšení pohybové aktivity, různých skupin populace a tím i prevence nadváhy, obezity a s nimi spojených onemocnění.

Mezi nejvýznamnější aktivity komory patří projekt Hravě žij zdravě, který je určen žákům základních škol, a projekt Smart Life určený středoškolákům. I nadále pokračuje mezinárodní projekt NU-AGE, jehož cílovou skupinou je věková kategorie 65+, a podpora Postgraduálního školení v obzitologii určeného odborné veřejnosti, zejména lékařům.

Nejsou to však jen projekty. V rámci oblasti zdraví PK ČR aktivně spolupracuje s dalšími významnými subjekty a institucemi jako jsou například Ministerstvo zdravotnictví ČR (MZ), Státní zdravotní ústav, Společnost pro výživu aj. Od podzimu 2014 se například komora aktivně účastní přípravy Akčního plánu správné výživy a Akčního plánu proti obezitě, jehož přípravou je pověřena pracovní skupina MZ ČR.

V roce 2014 byl spuštěn na www.soutez.hravezijzdrave.cz již 8. ročník interaktivního kurzu zdravého životního stylu Hravě žij zdravě. Primární cílovou skupinou projektu jsou žáci základních škol. Sekundární skupinou, na kterou projekt cílí, jsou pak pedagogové základních škol, kteří jsou důležitým článkem, zejména motivačním a komunikačním. Projekt v neposlední řadě oslovuje také rodiče nebo odbornou veřejnost. Soutěžní část kurzu je určena

Hravě žij zdravě

MILÍ KAMARÁDI!

8 ročník soutěže

Je to tak, po prázdninách se již poosmé otevře internetový kurz zdravého životního stylu **HRAVĚ ŽIJ ZDRAVĚ!** Soutěžní část kurzu je určena kolektivům pátých ročníků základních škol. Vyhrává nejkvotnější třída z každého kraje ČR a odměny jsou připraveny i pro vaše učitele, kteří celou třídu do kurzu registrují!

Čekají na vás čtyři lekce s informacemi, jak si vybudovat a udržet aktivní a zdravý životní styl. Naučené věci si procvičíte na zajímavých úkolech, řešením hádanek a zábavných spojovaček. Za každý splněný úkol z lekce pak sbíráte cenné body. Navíc si můžete vést vlastní kontrolní jídelníček, posílat nám třídní recepty a návody, jak vaše třída žije aktivně a zdravě.

NEJLEPŠÍ PÁTÁ TŘÍDA Z KAŽDEHO KRAJE ČR ZÍSKÁVÁ PEKNÉ CENY OD NAŠICH PARTNERŮ!

SOUTĚZ ZAČÍNÁ 22. 9. 2014 A UKONČENA BUDE 31. 12. 2014.

Nesoutěžně však kurzem může projít každý, kdo chce zlepšit svůj životní styl.

Více informací hledejte na **WWW.SOUTEZ.HRAVEZIJZDRAVE.CZ**, kde jsou uvedeny veškeré informace o kurzu i výhrách!

S Hravě žij zdravě zjistíte, jak snadné je žít aktivně a zdravě!

HRY, ZÁBAVA, POZNÁNÍ A SOUTĚZ PRO PÁTÉ TŘÍDY ZÁKLADNÍCH ŠKOL V JEDNOM INTERNETOVÉM KURZU ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU!

POTRAVINÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY
MŠMT
MÚV
STOB
Záštita projektu
Garanti

Předávání cen, ZŠ Krucemburk - žáci 5. třídy

pouze žákům pátých tříd, nesoutěžně však kurz může absolvovat kdokoli.

Hlavním cílem Hravě žij zdravě je pomocí internetového kurzu hrou formou poskytnout informace, změnit postoje a chování žáků v oblasti příjmu a výdeje energie, tj. snaha změnit nevhodné stravovací návyky, zlepšit pitný režim a zvýšit pohybovou aktivitu u dětí a tím preventivně působit proti vzniku nadváhy a obezity. Jeho výjimečnost spočívá ve spojení teoretických poznatků s praktickými. Přestože se jedná o internetový kurz, práce na počítači nezabere žákům více jak 15 minut denně. Kurz je koncipován jako soutěž třídních kolektivů, což pozitivně hodnotí jak pedagogové, tak žáci. O oblíbenosti kurzu svědčí i to, že v průběhu osmi let oslovil zhruba 57.000 žáků základních škol. Úspěchem je také

pokračování kurzu „Hravo žij zdravě“ na Slovensku, kde mu poskytuje záštitu Potravinářská komora Slovenska.

V roce 2014 byl projekt Hravě žij zdravě podpořen dotací MZ ČR: Národní program zdraví – Projekty podpory zdraví, a to ve výši 140.000 Kč. Druhou část rozpočtu financovala PK ČR ze zdrojů pracovní skupiny pro zdravý životní styl. Odbornými garanty 8. ročníku bylo sdružení STOB PhDr. Ivy Málkové a Poradenské centrum

Výživa dětí. Ceny v podobě sáňkovacích disků věnovala do soutěže společnost Plastkon product s.r.o.

Od září do prosince 2014 proběhl 8. ročník soutěžní části kurzu, do kterého se zapojilo 5 796 dětí a 498 pedagogů z celé České republiky. Nejvíce registrovaných tříd bylo z kraje Středočeského, Moravskoslezského, Jihomoravského a Ústeckého. Vítěznou třídou se stala 5.A Základní školy Tři Sekery z kraje Karlovarského, druhé místo obsadila 5.D 26. Základní školy Plzeň z kraje Plzeňského a na třetím místě se umístila 5.A Základní školy Hrubá Skála – Doubravice z Libereckého kraje.

PK ČR počítá s podporou kurzu Hravě žij zdravě i v následujícím období. Spuštění dalšího ročníku soutěže je plánováno, jako každoročně, na začátek září 2015.

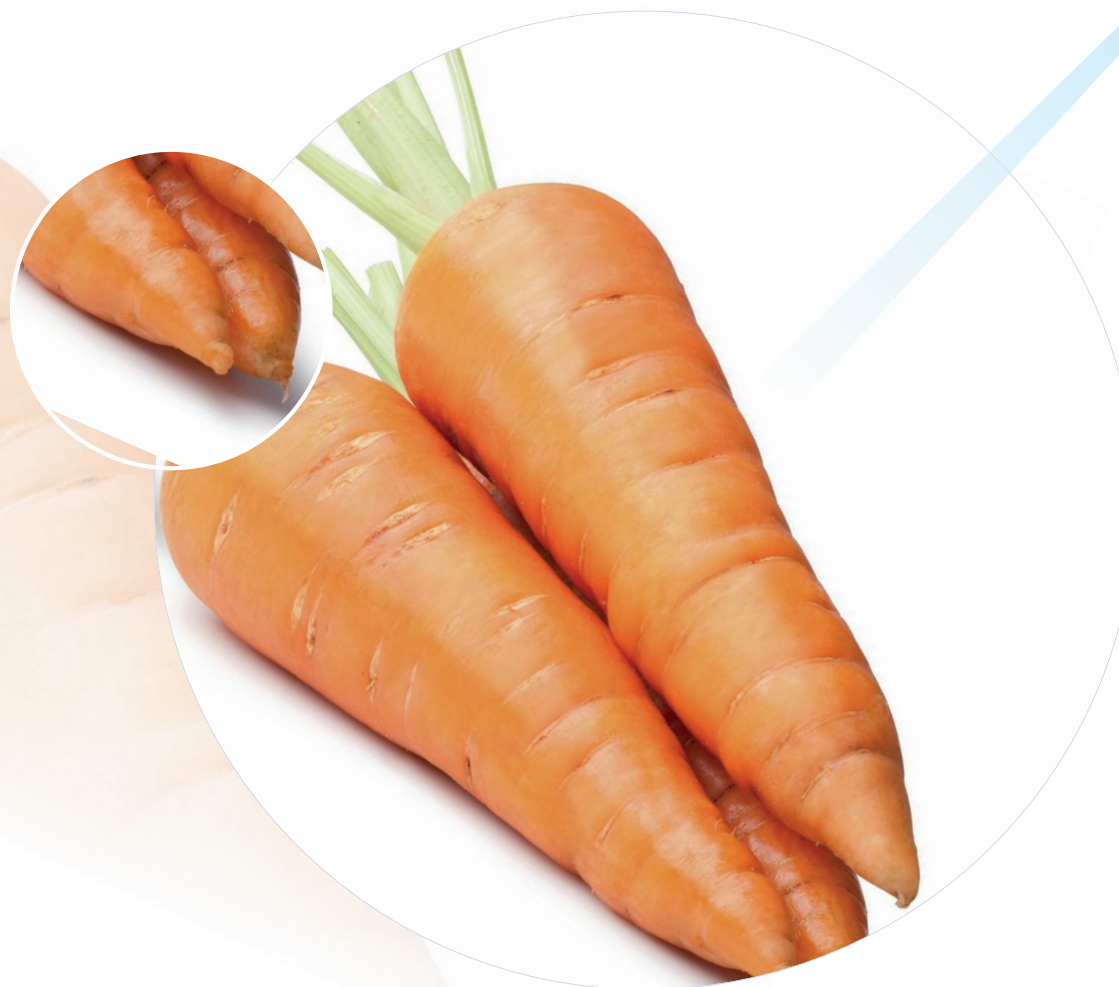
Relativně novým je projekt Smart Life, jehož příprava začala koncem roku 2011. Vznik projektu byl do značné míry ovlivněn kurzem Hravě žij zdravě. Komora se snažila připravit takový projekt, který by oslovil jednu z nejobtížněji uchopitelných cílových skupin, tedy teenagery.

Hlavním cílem projektu bylo a je přitáhnout mladé lidi k problematice zdraví a zdravého životního stylu, seznámit je se zásadami správné výživy, pohybové aktivity a regenerace prostřednictvím poskytnutí validních informací a motivovat je ke změně chování nebo alespoň k zamyšlení nad svým současným způsobem života. Soutěž Smart Life sází na potenciál a sílu kolektivu a využití moderních komunikačních prostředků a aplikací, které mladá generace každodenně používá. Po zkušenostech z úspěšného prvního ročníku se soutěž ještě více přesunula do on-line prostředí a komunikace na sociální síti. Tento přístup se dle výsledků druhého ročníku vyplatil.

Díky využití správného komunikačního prostředí (webové stránky www.smartlifesoutez.cz a především sociální sítě), moderní, zábavné a kreativní formy soutěže a zapojení správných ambasadorů, kterými se pro

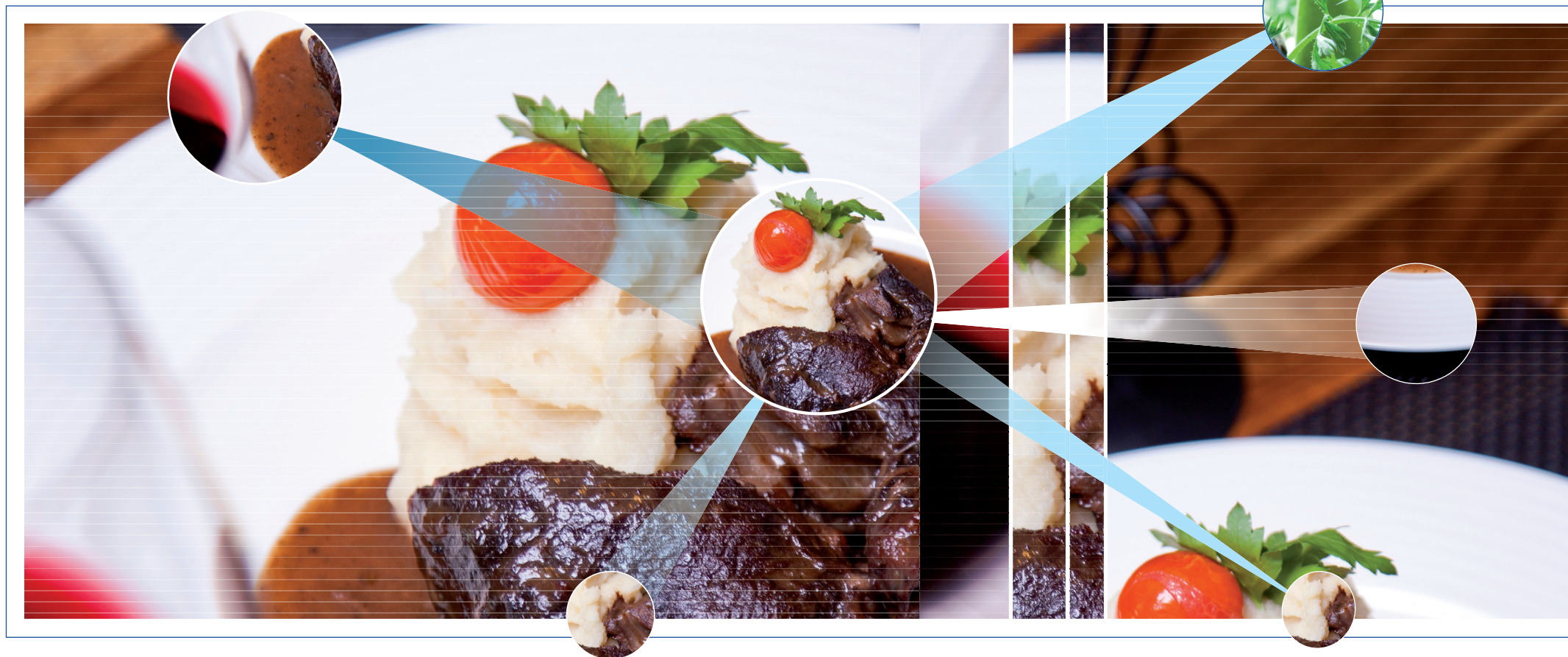
rok 2014 stali hráči národní fotbalové reprezentace, lze hodnotit druhý ročník jako velmi úspěšný. Kromě přihlášených studentů se podařilo oslovit a do komunikace zapojit, zvláště prostřednictvím Facebooku, velké množství dalších uživatelů.

Druhý ročník soutěže Smart Life probíhal, stejně jako v loňském roce, od listopadu do prosince a zapojilo se do něj 37 tříd středních škol z České republiky, což představuje 607 studentů. Studenti v průběhu soutěže plnili jak individuální, tak týmové úkoly, za které sbírali pro sebe a svoji třídu potřebné body. Vítězi druhého ročníku se stali žáci třídy 3.L SOŠ pedagogické, gymnázia a VOŠ Karlovy Vary, třídy 2.A2 Slezského gymnázia Opava a třídy 4.B Gymnázia Jaroslava Heyrovského Praha 5. Vyhlášení byli také tři, resp. čtyři, studenti s nejvyšším počtem bodů. Podrobnější informace o projektu jsou dostupné na www.smartlifesoutez.cz a Facebook stránce projektu.

„Potravinářská komora ČR informuje pravidelně o své činnosti, postojích, názorech a stanoviscích nejen zástupce sdělovacích prostředků, ale také odbornou laickou veřejnost.“

Ing. Dana Večeřová, ředitelka odboru komunikace

KOMUNIKACE A VNĚJŠÍ VZTAHY

V průběhu roku 2014 se komunikace PK ČR soustředila na kvalitu a původ potravin zejména v souvislosti s dovozy nekvalitních potravin ze zahraničí, ale i v souvislosti s projednáváním novely zákona o potravinách. Od srpna 2014 se poté PK ČR plně zapojila do intenzivní komunikace ohledně vyhlášených ruských sankcí, kdy od začátku upozorňovala, že tyto sankce budou mít silné negativní dopady na český potravinářský sektor, a to jak primárně přerušením slibně rozvíjejícího se vývozu, tak druhotně formou otevření trhu přebytkům z jiných zemí, které nemohly být vyvezeny do Ruské federace.

I nadále se zkvalitňovaly informační toky uvnitř PK ČR, ale také vnějším směrem zejména k relevantním institucím veřejné správy i kontrolním orgánům. Díky rozšíření obsahové náplně oficiálních webových stránek komory (www.foodnet.cz), ale i zlepšením jejich propagace a vkládáním aktuálních informací i nadále rostl počet jejich návštěvníků. Vyšší návštěvnost jsme zaznamenali i na webových stránkách ČTPP (www.ctpp.cz) i dceřinné společnosti PK ČR FOODSERVISu, s. r. o. (www.foodservis.cz). Rovněž nové webové stránky – www.vyrobcifoodnet.cz, které obsahují seznam a údaje o potravinářských výrobcích a jejich produktech podle regionů i podle značek kvality a stránky www.ceskapotravina.net s informacemi výhradně o českých potravinách a jejich výrobcích, novinkách na trhu i o značkách Český výrobek – garantováno PK ČR, KLASA a Regionální potravina, si našly za krátkou dobu své existence řadu návštěv-

níků a příznivců. Nově byla zřízena webová stránka <http://normy.foodnet.cz>, kde jsou dostupné informace o nově vytvářených cechovních normách, které by pro potravinářské výrobky stanovovaly kvalitativní parametry a nadstandardní charakteristiky, kterými se daný výrobek liší od jiných srovnatelných výrobků uváděných na trh.

Zprávy o činnosti, seminářích a akcích PK ČR, stejně jako tiskové zprávy a stanoviska jsou pravidelně publikovány v médiích zaměřených na potravinářství (Svět potravin, Retail Info Plus, Zboží & Prodej apod.), ale i v odborných týdenících Euro, Ekonom, denících (E15. idnes.cz) a zpravodajských televizích.

V roce 2014 bylo vydáno celkem 10 tiskových zpráv, které reagovaly na aktuální dění v potravinářském sektoru, PK ČR byla pravidelně citována ve zprávách ČTK i v ostatních médiích, převážně denících – Právo, MF Dnes, Lidové noviny, Hospodářské noviny. Zástupci komory se ročně účastní více než 75 akcí, rozhovorů v televizi, v rozhlase, konferencí či seminářů, kde prezentují názory a stanoviska PK ČR. V průběhu roku 2014 se v pravidelných měsíčních intervalech konala také setkání s novináři, na kterých se prezentoval především nový projekt PK ČR na evropská chráněná značení, ale také výsledky testů potravin a aktuální problémy či otázky potravinářského sektoru.

I nadále pokračovalo vydávání časopisu Svět potravin, který je podporován Potravinářskou komorou ČR. Jde

o měsíčník zaměřený na podporu českých potravinářských produktů, jehož hlavním cílem je motivovat spotřebitele, aby preferovali české potravinářské výrobky a lépe se orientovali v široké nabídce potravinářských výrobků.

Rubrika Testovali jsme za Vás, která se zaměřuje na chemicko-fyzikální a sensorické testy potravin byla rozšířena, pokud jde o počty testovaných vzorků a i nadále byly testy prováděny ve spolupráci s MF Dnes. V souvislosti s touto rubrikou pokračovala také pravidelná spolupráce s pořadem Sama doma na ČT1, kde jsou prezentovány výsledky testů a poskytovány informace o potravinách.

V roce 2014 rovněž pokračovala pravidelná spolupráce s deníkem Právo, kde PK ČR v průběhu roku 6x v sobotním vydání deníku formou celostránkových článků informovala o značce Český výrobek – garantováno Potravinářskou komorou ČR, o jednotlivých oceněných produktech, ale i o jejich výrobcích. Navíc bylo možné v průběhu roku uveřejňovat na stránkách deníku Právo komentáře a úvahy zástupců PK ČR k aktuálnímu dění v legislativě i v celém potravinářském průmyslu. Vzhledem k úspěchu této propagace předpokládáme, že bude pokračovat i v následujícím roce.

Pokud jde o prezentaci na akcích, PK ČR se účastnila mezinárodního potravinářského veletrhu SALIMA v Brně ve dnech 25. 2. – 28. 2. 2014 a mezinárodního zemědělského a potravinářského veletrhu Země živelka v Českých Budějovicích ve dnech 27. 8. – 2. 9. 2014. Výstavní expozice komory byla koncipována jako otevřená pro členy i zájemce o potravinářskou problematiku. Jako v minulých letech, probíhaly na Zemi živelce ochutnávky výrobků našich členů, kterým byla propůjčena značka kvality KLASA, ale i výrobků s regionálním oceněním. Pokračovala rovněž prezentace výrobků, které byly oceněny logem Český výrobek – garantováno Potravinářskou komorou ČR v rámci projektu podpory a propagace kvalitních českých výrobků. Navíc na slavnostním zahájení výstavy Země živelka převzali certifikáty, opravňující k užívání tohoto loga, další výrobci. Jsme samozřejmě připraveni v této formě prezentací našich členů pokračovat při různých příležitostech i nadále.

PROJEKTY POTRAVINÁŘSKÉ KOMORY ČR v ROCE 2014

Mgr. Šárka Štejnarová, oddělení administrativní a projektové činnosti PK ČR
Mgr. Iva Caklová, oddělení administrativní a projektové činnosti PK ČR

PROJEKTY s finančním příspěvkem EU

NU-AGE

No. 266486

NU-AGE

Nové stravovací strategie oslovující specifické potřeby osob pokročilejšího věku ve prospěch zdraví prospěšného stárnutí v Evropě (NuAge)

NuAge, jednání říjen 2014, Řecko

Partnerství v konsorciu SP.E.S. GEIE představuje pro PK ČR mj. účast v konsorciu integrovaného projektu předloženého Universitou v Bologni, a to vedle 31 subjektů z řad národních potravinářských a nápojových federací, podnikatelských subjektů, institucí terciárního vzdělávání, ale i výzkumných organizací. Díky dlouholeté spolupráci s konsorciem SP.E.S. GEIE se PK ČR podařilo prosadit i partnerství pro Zeelandia, spol.

s r.o. Oficiálním datem zahájení pětiletého projektu byl 1. květen 2011 s rozpočtem přesahujícím 12 mil. €.

V roce 2014 proběhla další revize s dalším sběrem dat o stravovacích zvyklostech starší populace nad 65 let v ČR a na rozšíření platformy průmyslových podniků tvořících základnu pro transfer poznatků a zpětnou vazbu. PK ČR se podílela na definici školících podkladů pro nadcházející pořádané akce, spolu s EUFIC (Evropská rada pro informace o potravinách) zpracovala podklady k připravovanému bulletinu projektu, aktivně spolupracovala při diseminaci v rámci relevantního pracovního balíčku projektu a zpracovala národní data pro tržní analýzu v rámci projektu. Ve sledovaném období se PK ČR zúčastnila říjnové valné hromady projektu, v průběhu kterého byla součinná s vedoucími partnery na aktivitách diseminace, řízení a ochrany autorských práv.

No. 285820

SAFE-BAG

Inovační balicí systém s dekontaminační schopností pro čerstvou produkci ovoce a zeleniny, ve smyslu alternace chlorové dezinfekce (Safe-bag)

Koncem roku 2014 bylo úspěšně dovršeno plnění tříletého projektu 7. R. P. EU z kategorie Výzkum pro benefit MSP asociací, Safe-bag, jenž byl oficiálně zahájen v září 2011 ve složení jedenáctičlenného konsorcia v čele se španělským institutem IRIS (Innovació i Recerca Industrial i Sostenible). Partnerství v projektu

zahájen v září 2011 ve složení jedenáctičlenného konsorcia v čele se španělským institutem IRIS (Innovació i Recerca Industrial i Sostenible). Partnerství v projektu

SafeBag, jednání červen 2014, Irsko

Safe-bag přijali s IRIS celkem 4 MSP asociace (PK ČR, rakouská národní federace FIAA/Food industry association of Austria, turecká SETBIR/Union of dairy, beef, food industrialists and producers of Turkey a slovinská GZS/Chamber of commerce and industry of Slovenia – Chamber of agricultural and food enterprises), 2 RTD (irský DIT/Dublin institute of technology a DCU/Dublin city university), a dále pak 4 další instituce (z VB FM/FM Foods Ltd., irská Nature/Nature's Best, španělská Verdi/Verdifresh a italská OSV/OSV Srl.).

Projekt si klád za cíl vyvinout inovační balicí systém s dekontaminační schopností pro čerstvou produkci, založenou na současných výsledcích výzkumu

SafeBag, jednání listopad 2014, Španělsko

dosažených DIT/Dublin Institute of Technology, kdežto technologie s plasmou byla efektivně užita v balčím procesu dekontaminace výrobků jen na laboratorní úrovni. Plasma (energeticky ionizovaný plyn) je široce využíván při zpracování průmyslových materiálů a v poslední době se osvědčil jako nástroj pro slibnou dekontaminaci a ukázal na schopnost likvidace patogenních bakterií na povrchu řady potravin, celé řadě potravin a nápojů.

Prototyp balčího systému s dekontaminační schopností byl navrhnout a vytvořen v průběhu celého běhu projektu a jeho efektivita ve prospěch čerstvě zabaleného salátu, ovoce nebo zeleniny byla pozitivně průběžně i v závěru projektu vyhodnocena průmyslem. Systém dovoluje krátkodobě žijícím radikálům (jako „singlet oxygen“) nové vytvoření v rámci uzavřeného obalu vedoucího k vyhubení mikroorganismů, po kterém onen plyn napomůže k návratu k původní podobě a skladbě potravin.

Dopad tohoto systému Safe-bag projektu bude (v okamžiku po kontaktu s trhem) znamenat značné benefity pro zdraví bezpečnou a sebedědomou volbu potravin/spotřebitelem, prodloužení doby skladovatelnosti potravin a zvýšené požadavky pro čerstvý výrobek, což přinese velmi příznivý dopad na konkurenceschopnost výrobců s výše uvedeným typem čerstvých potravin.

PK ČR byla v průběhu projektu, z pozice své vedoucí role, zodpovědná za realizaci vzniku oficiální internetové stránky, vydání letáku, posteru projektu, školící materiálu a on-line školící nástroj pro podnikatelskou veřejnost.

Vedle technického a finančního zpravodajství plynoucího z vedoucí role PK ČR v projektu byl ve sledovaném roce zpracován další roční zpravodaj dokumentující vědecké pokroky v projektu, dokončen PUDF (praktický plán pro budoucí využití a šíření výstupů/znalostí z projektu), a ve spolupráci s IRIS podnikatelský plán. Uchován byl úkol správy a aktualizace webových stránek projektu, tj. Redmine. V neposlední řadě zesílila součinnost s IRIS na plnění demonstračních aktivit a s FIAA u ochrany autorských práv a řízení projektu. V červnu a listopadu 2014 PK ČR představila u partnerů DIT a IRIS svou odvedenou práci v průběhu jednání konsorcia k managementu projektu. V roce 2014 proběhla řada demonstrací výsledného projektového prototypu v prostorách průmyslu, v rámci semináře pro tuzemské výrobce vakuovaného ovoce a zeleniny.

No. 289327

FOODMANUFUTURE

Návrh koncepce infrastruktury potravinářského výzkumu pro urychlení inovací v potravinářském průmyslu (FOODMANUFUTURE)

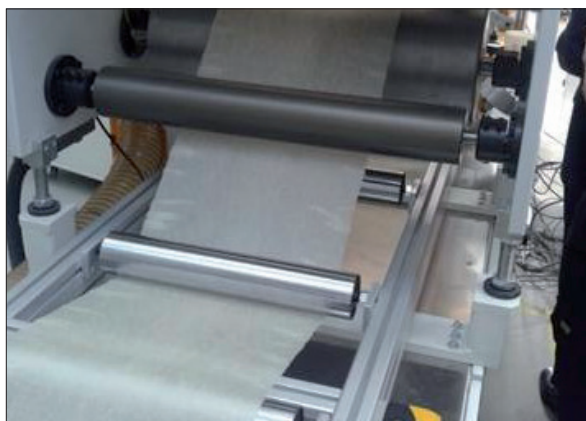
Projekt 7. R. P. EU, FOODMANUFUTURE, zahájil své plnění prvního ledna 2012. Svým zařazením v kategorii Coordination and Support Action byl navržen k přípravě návrhu koncepční studie, určené pro základní rozhodování o výzkumné infrastruktuře evropského potravinářského výzkumu. Výzkumná infrastruktura byla směřována na urychlení inovací potravinářského sektoru cestou špičkového výzkumu zahrnujícího transfer znalostí a motivujícího ke vzdělávání. Projekt zakončený k 31. prosinci 2014 byl aktivitami plněn partnery z průmyslu, akademického sektoru a veřejnoprávními i privátními osobami z potravinářského sektoru a výroby technologií s cílem naplnění potřeb malých a středních i velkých podniků pomocí multidisciplinárního přístupu v evropském rozměru. Konsorcium bylo založeno na široké síti veřejnoprávních a soukromých subjektů aktivních v ETP FOOD FOR LIFE. Roli koordinátora naplnila Aalborg University z Dánska. PK ČR byla zapojena prostřednictvím konsorcia SPES GEIE.

Ve spolupráci s partnery projektu se PK ČR v roce minulém aktivně podílela na vzniku elektronické brožury projektu, překlady do české mutace a grafickém zpracování brožury do 10 národních/partnerských verzí. Rovněž tak spolupracovala při kompilaci tiskových zpravodajství.

**No. 315313
BIOBOARD**

Vývoj trvanlivých papírových a lepenkových povrchových systémů na bázi proteinů, s cílem zvýšení recyklovatelnosti potravinářských a nápojových obalových materiálů (BIOBOARD)

BioBoard, jednání duben 2014, Německo

PK ČR již druhým rokem plnila v roce 2014, pod záštitou koordinátora IRIS v projektu kategorie Research for benefit of SME's, jednoho z 14 členů konsorcia. Jedním

BioBoard, jednání duben 2014, Německo II.

z hlavních cílů je vývoj série bio-povlaků a kompozitů a způsobu jejich výroby pro aplikaci na papír, lepenku a kartón s cílem nahradit konvenční plasty založené na fosilních palivech (polyethylen) v laminovaných balících materiálech. Projekt vychází z předchozích výzkumů, že povlaky založené na živočišných protei-

nech, jako jsou povlaky na bázi syrovátkových proteinů nebo rostlinných proteinů, jako je pšeničný gluten, sojový protein nebo žitný zein, mohou tvořit bio-degradabilní plastické vrstvy, které mohou nahradit současné plastové vrstvy ve vícevrstvých obalech a zvýšit jejich recyklovatelnost.

Ve sledovaném období se PK ČR zúčastnila dubnového a říjnového jednání, v průběhu rovněž kterých byla součinná s vedoucími partnery na aktivitách diseminace, řízení a ochrany autorských práv. Dále, s dosavadním plněním probíhal další průzkum u členů PK ČR k definici nových materiálů a relevantních výrobních podmínek.

**No. 312029
COMPETE**

Mezinárodní porovnání dodavatelských řetězců v agro-potravinářských sektorech v kontextu nalezení klíčových faktorů jejich konkurenceschopnosti a chování na evropských a mezinárodních trzích (COMPETE)

BioBoard, jednání duben 2014, Německo III.

Od října roku 2012 zastává PK ČR partnerskou roli v celkem desetičlenném konsorciu, pod záštitou koordinátora tříletého projektu, Leibniz Institut Fuer Agra- rentwicklung in Mittel und Osteuropa.

Projekt si klade za cíl podat konzistentní a inovativní zhodnocení konkurenceschopnosti evropských potravinářských řetězců prostřednictvím integrace rozmanitých přístupů. Na základě této skutečnosti, výzkumné výsledky dovolí vyvodit slučitelnou, koherentní a konzistentní sadu politických doporučení s cílem zkvalitnění konkurenceschopnosti a prosazení znalostně založené bio-ekonomii v Evropě. Rozbor je prováděn na dvou úrovních, a to na koncepci a indikátory konkurenceschopnosti a na jejich klíčových faktorech.

V červnu minulého roku se PK ČR zúčastnila jednání k řízení projektu a spolupracovala na aktivitách diseminace a komunikace, v listopadu pak spolupracovala na organizaci jednání a to včetně kulatého stolu, jenž rovněž proběhl s přizvanými zástupci z českého potravinářského průmyslu v Praze.

No. 289397

TERIFIQ

Sloučení technologií k dosažení významného, binárního poklesu obsahu sodíku, tuku a cukru v každodenní stravě, zatímco probíhá optimalizace kvality jejich výživových hodnot (TeRiFiQ)

PK ČR plní od ledna 2012, prostřednictvím svého členství v konsorciu SP.E.S., zprostředkovanou

partnerskou roli v 17členném konsorciu čtyřletého projektu programu Spolupráce 7. R. P.

Hlavní cíl projektu TeRiFiQ představuje významné, binární (sůl a tuk nebo tuk a cukr) snížení hladiny sodíku, cukru a tuku ve vybraných sýrech (tvrdý, polotvrdý, měkký), mase (vařené a trvanlivé salámy), sladkém pečivu (muřiny) a polotovarech (omáčky), zatímco se zachová, a pokud možno zvýší nutriční a sensorické vlastnosti těchto produktů k zajištění plné spokojenosti zákazníků.

V průběhu sledovaného roku PK ČR zrealizovala řadu diseminačních aktivit.

No. IEE/12/768/SI2.645921

FABbiogas

Produkce bioplynu z organického odpadu v evropském potravinářském a nápojovém průmyslu (FABbiogas)

University of Natural Resources and Life Sciences, Vienna, Department for Agrobiotechnology, je koordinátorem projektu s dobou plnění 30 měsíců. Jedním z vytyčených projektových cílů je poskytnout podporu potravinářským podnikům s nakládáním s odpadem a jeho likvidací, při zvýšení ochrany životního prostředí a snížení výrobních nákladů.

Z vedoucí role v pátém pracovním balíčku (WP 5) PK ČR zajistila v roce 2014 mj. průzkum u členské základny ve smyslu potenciálního investora do bioplynu a zainteresované výrobce pro aplikaci bioplynu, účast pracovníka na třídním externím školení (organizovaném národním členem EBA – asociací bioplynu), záštitu poradního servisu osobám/podnikatelským subjektům se zájmem investice do produkce bioplynu nebo nabídky organického odpadu k produkci bioplynu apod.

V červnu a říjnu 2014 se PK ČR zúčastnila jednání k řízení projektu a spolupracovala na aktivitách WP 5, diseminace a komunikace. U příležitosti říjnového jednání pak zástupce PK ČR poskytl příspěvek i na spoluorganizované konferenci koordinátora „BiogasScience 2014“ (<http://biogas2014.boku.ac.at/>).

No. IEE/12/768/SI2.645921

„Laboratoř“ k zajištění přenosu dovedností v evropském potravinářství s cílem stimulace podnikatelských dovedností, podpory inovací a vzniku nových obchodních příležitostí v potravinářství (FoodLab)

Úspěšně zpracovaným projektem podaným EK koncem dubna 2014 se PK ČR stala jedním z partnerů programu Erasmus+, FoodLab, jenž prvním lednem 2015

zahájí svou 36měsíční etapu plnění vytyčených cílů. Vedle koordinátora projektu (Komora obchodu a průmyslu Vaucluse) se na aktivitách budou podílet partneři Ecole Nationale Supérieure de Chimie et de Physique de Bordeaux, ISARA Lyon, Universidad politécnica de Valencia, Università cattolica del sacro cuore, Università degli studi di Torino, Campden BRI Magyarország, Creaciones Aromáticas Industriales S.A., Delidess, VI-NIDEA a SP.E.S. (sdružení národních potravinářských asociací, jmenovitě PK ČR, ANIA/Francie, FEDERALIMENTARE/Itálie, FIAB/Španělsko, GZS/Slovinsko).

Program Leonardo da Vinci

Program Leonardo da Vinci je v rámci programu celoživotního učení zaměřen na výukové a vzdělávací potřeby všech osob účastnících se odborného vzdělávání a odborné přípravy na jiné než vysokoškolské úrovni a na instituce a organizace nabízející nebo podporující toto vzdělávání a přípravu. Program přispívá ke zvýšení přitažlivosti, kvality a výkonnosti systémů odborného vzdělávání a přípravy, ke zlepšování průhlednosti, informačních a poradenských systémů, k uznávání kompetencí a kvalifikací a k posilování evropského rozměru. Dále pak program ovlivňuje iniciativy na podporu dalšího vývoje, přezkoumávání a uplatňování společných evropských nástrojů pro odborné vzdělávání a přípravu.

CZ/13/LLP-LdV/PS/P/134070

AIFooST

Analysis for Improvement of the Food Safety Training in the Food and Agricultural Sector

Projekt AIFooST je součástí programu Leonardo da Vinci – Partnerství. Délka trvání projektu je 24 měsíců, tj. od 01/08/2013 do 31/07/2015. Projekt je financován z prostředků Evropské komise z programu Celoživotního vzdělávání 2013.

Cílem projektu je vytvoření mezinárodního společenství složeného ze společností a organizací agro-potravinářského sektoru, hygieny, bezpečnosti potravin a odborné přípravy s cílem sdílení zkušeností a spolupráce v rámci společného zájmu, kterým je: „odborná příprava pracovníků agro-potravinářského sektoru pro zlepšení bezpečnosti potravin“. Hlavním výstupem projektu bude AIFooST Guide – příručka určená vedoucím pracovníkům a pracovníkům zodpovědným za odbornou přípravu a vzdělávání zaměstnanců. Tato příručka by měla shrnovat základní informace týkající se správných postupů školení v oblasti hygieny a bezpečnosti potravin.

Konsorcium je tvořeno těmito partnery: BETELGEUX, SL (Španělsko), Rakouská technologická platforma pro potraviny (Rakousko), PK ČR (Česká republika) a Univerzita PORTO (Portugalsko). Koordinátorem projektu je BETELGEUX, SL (Španělsko).

V roce 2014 proběhla dvě společná jednání partnerů projektu. První se uskutečnilo v květnu ve Vídni a druhé v září v Praze. Tématem jednání byla zejména společná práce na příručce AIFooST Guide.

Více informací o projektu naleznete na:

www.betelgeux.es/proyectos/aifoost,

www.foodnet.cz a www.ctpp.cz.

AIFooST - foto z jednání v Rakousku (Vídeň)

Program
celoživotního
učení

2013-1-ES1-LEO05-67282

Open New Food

Open Innovation for New Food Product Development in the European Food Industries

Projekt Open New Food je součástí programu Leonardo da Vinci – Přenos inovací. Délka trvání projektu je 24 měsíců, tj. od 01/10/2013 do 30/09/2015. Projekt je financován z prostředků Evropské komise z programu Celoživotního vzdělávání 2013.

Hlavním cílem tohoto projektu je zvýšení povědomí a kompetencí vedoucích pracovníků malých a středních podniků (MSP) potravinářského průmyslu o možnostech spolupráce při vývoji nových potravinářských výrobků. Tím dojde k výraznému zvýšení optimalizace celého procesu a k vývoji produktů, které budou více vyhovovat požadavkům cílové skupiny. Potravinářská sdružení, která jsou členy projektového konsorcia, vytvoří tzv. "národní inovační jednotky". Ty budou představovat stálé týmy, jejichž úkolem bude zajistit udržitelnost výsledků projektu v čase, tedy i po skončení projektu jako takového. Obsah projektu a všechny jeho nástroje budou vytvořeny v jazyce všech partnerů konsorcia, tedy ve španělštině, angličtině, turečtině, češtině, dánštině, francouzštině a vlámsštině. Tím bude znásoben dosah projektu. Více informací o projektu naleznete na www.opennewfood.eu, www.foodnet.cz nebo www.ctpp.cz.

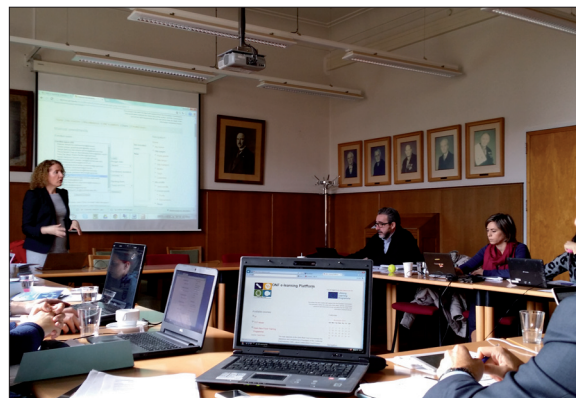

foto z jednání v Belgii (Ghent)

Konsorciem je tvořeno těmito partnery: FEDACOVA (Španělsko), SETBIR (Turecko), SEVT (Řecko), PK ČR (Česká republika), Univerzita AALBORG (Dánsko), AINIA (Španělsko), Univerzita GHENT (Belgie). Koordinátorem projektu je FEDACOVA (Potravinářská komora regionu Valencie).

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

PROJEKTY s finančním podílem EU (75% veřejných zdrojů) & ČR (25% veřejných zdrojů)

Potravinářská komora ČR podala do 18. kola Programu rozvoje venkova, opatření I. 3. 1 „Další odborné vzdělávání a informační činnost“ celkem 5 žádostí na vzdělávání a 11 žádostí na informační činnost.

Ing. Václav Suchan, CSc., MBA, oddělení administrativní a projektové činnosti | JUDr. Zdenka Ehlová, vedoucí oddělení administrativní a projektové činnosti

EAFRD/PRV ČR 2007 – 2013

VZDĚLÁVACÍ AKCE

Pokud jde o informační a vzdělávací akce v tomto roce, PK ČR v rámci 18. kola PRV – opatření I. 3. 1 „Další odborné vzdělávání a informační činnost“ realizovala celkem čtyři vzdělávací projekty. Tři byly zaměřeny na použití přídatných a pomocných látek při výrobě mléčných a masných výrobků a nealkoholických nápojů. Čtvrtý vzdělávací projekt byl zaměřen na hygienu při výrobě potravin a nápojů.

Dne 20. 11. 2013 byl spuštěn projekt na použití přídatných a pomocných látek při výrobě nápojů. V roce 2014 bylo v rámci tohoto projektu uskutečněno šest z deseti vzdělávacích akcí a to na firmách Poděbradka, Rudolf Jelínek a Stock. Projekt shrnuje pohled na použití přídatných látek od legislativních požadavků a omezení, přes vlastní postupy použití přídatných látek při výrobě nápojů až po vliv na výživovou hodnotu a požadavky mezinárodních standardů na jejich použití. V projektu

bylo proškoleno 97 účastníků v 5 dvoudenních vzdělávacích akcích.

Dne 20. 5. 2014 byla ukončena realizace projektu na použití přídatných a pomocných látek při výrobě mléčných výrobků. Projekt shrnuje pohled na použití přídatných látek od legislativních požadavků a omezení, přes vlastní postupy použití přídatných látek při výrobě mléčných výrobků až po vliv na výživovou hodnotu a požadavky mezinárodních standardů na jejich použití. V deseti celodenních vzdělávacích akcích na firmách Madeta, Moravia Lacto, Mlékárna Olešnice, BOHEMILK a Mlékárna Hlinsko bylo proškolen celkem 101 účastníků.

V roce 2014 bylo dále realizováno osm z deseti celodenních vzdělávacích akcí v rámci projektu na použití přídatných a pomocných látek při výrobě masných výrobků. Projekt byl ukončen v lednu 2015 dvěma vzdělávacími akcemi a celkem se v něm proškolilo 79 účast-

níků. Projekt shrnuje pohled na použití přídatných látek od legislativních požadavků a omezení, přes vlastní postupy použití přídatných látek při výrobě masných výrobků až po vliv na výživovou hodnotu a požadavky mezinárodních standardů na jejich použití.

V roce 2014 byla realizována převážná část projektu zaměřeného na hygienu, bezpečnost a požadavky na kvalitu při výrobě potravin ve spolupráci s MP Krásno. Obecným cílem projektu je znalostní a dovednostní rozvoj v rámci výroby nápojů a potravin. Výuka je zaměřená především na systémy kvality a bezpečnosti potravin podle IFS a BRC, správné výrobní praxe, HACCP a znalostí z teorie kvality potravin a nápojů. Specifickým cílem projektu je přizpůsobení procesů ve výrobě s ohledem na dodržování hygienických a bezpečnostních podmínek pro potravinářské provozy a tím zvýšení konkurenceschopnosti subjektů působících v potravinářství. Proškolen bylo 170 účastníků projektu.

Informační akce

Informační akce, které se uskutečnily v průběhu roku 2014, byly zaměřeny především na bezpečnost, kvalitu a hygienické požadavky na výrobu potravin, speciální prostor dostala novela zákona o potravinách, která na byla účinnosti 1. ledna 2015.

Dne 21. 3. 2014 byl zahájen cyklus seminářů s názvem Novela zákona o potravinách, její dopad na konkurenceschopnost potravinářských podniků. Cílem semináře bylo seznámit účastníky z řad provozovatelů potravinářských podniků a dalších zájmových skupin s novinkami v oblasti evropského potravinového práva a s přístupem dozorových orgánů ke kontrole, protože i ony čelí nárokům na ně kladeným v souvislosti s kontrolou povinností uložených provozovatelům potravinářských podniků.

Navazujícím projektem, který byl spuštěn dne 13. května, byl projekt s názvem **Kvalita a autenticita potravin.** Politika kvality potravin je jednou ze současných priorit Evropské unie. Legislativa zajistí spotřebiteli pouze to, že při výběru potravin nebude klamán. Celou řadu aspektů však neovlivní – původ potravin, technologii výroby, kvalitu a množství použitých složek apod. Skutečným problémem v České republice jsou právě jakost a falšování potravin. Tento projekt dal účastníkům odpověď na řadu otázek typu: Jaké jsou možnosti kontroly kvality potravin? Kdy se jedná o výrobu kvalitní potravin a kdy jde již o falšování?

Další cyklus seminářů uskutečněný od 3. září do 30. září s názvem **Aplikace požadavků vyplývajících z potravinového práva a zkušenosti dozorových orgánů** byl věnován opět novele zákona o potravinách. Novelou zákona by mělo být zajištěno nastavení a jednotný přístup aplikace požadavků evropského potravinového práva pro všechny členské státy EU a sjednocení používané terminologie v této oblasti. Na tuto skutečnost budou reagovat i jednotlivé prováděcí právní předpisy k zákonu o potravinách a cílem tohoto projektu bylo na tyto změny účastníky seminářů upozornit.

V průběhu roku 2014 byly mimo uvedené semináře uskutečněny a dokončeny ještě tři další semináře s názvem:

Přidávání hodnoty potravinářským výrobkům prostřednictvím zpracování ekologické produkce, který měl za cíl zásadně zvýšit znalost PPP stran praktického potenciálu využívání a zpracování ekologické produkce. Budování privátních programů kvality při přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům s ohledem na vyvíjející se legislativní požadavky Evropské unie.

EU systémy kvality a privátní systémy jakosti v rámci projektů přidávání hodnoty potravinářským výrobkům. Navazující seminář se zabýval především využíváním evropských systémů kvality (CHZO/CHOP/TZS) a jejich komplementaritou s budováním privátních programů kvality opět s ohledem na nové legislativní požadavky Evropské unie v rámci novely zák. č. 110/1997Sb., o potravinách.

Implikace novely zákona č. 110/1997 Sb., z pohledu transpozice evropských předpisů v kontextu budoucího Programu rozvoje venkova. Hlavním cílem semináře bylo seznámit účastníky s praktickými dopady změn na dílčí části produkčního řetězce (zpracování a výroba, uvádění na trh) a informovat o hlavních trendech vývoje potravinářského trhu v České republice a Evropské unii, mj. v kontextu dopadu budoucího systému přímých plateb a společných organizací trhu.

Zájem o uvedené semináře byl obrovský, došlo k proškolení 1 516 účastníků, a určitě se k daným tématům PK ČR ještě několikrát vrátí ve spojitosti se spuštěním nového programovacího období 2014-2020.

Informace k těmto projektům byly postupně zveřejňovány na www.foodnet.cz/Akce/Semináře. Semináře i vzdělávací činnost jsou zaměřeny především na zlepšení konkurenceschopnosti v potravinářství, podporu vědomostí, přidávání hodnoty zemědělským produktům, bezpečnosti a kvalitě při výrobě potravin. Dochází k předávání informací z legislativní oblasti (například zákon o potravinách) a novinek spojených s cíli Společné zemědělské politiky v oblasti potravinářství.

Česká technologická platforma pro potraviny (ČTPP) ustavená v roce 2006 sdružuje průmyslové podniky, sektorové organizace, prvovýrobce, výzkumné instituce, spotřebitelské organizace a orgány veřejné správy za účelem vytváření společných vizí, zejména pro výzkum, v potravinářském sektoru.

Ing. Miroslav Koberna, CSc., místopředseda řídicího výboru ČTPP

ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA PRO POTRAVINY

ČTPP od počátku vychází z aktivit a cílů Evropské technologické platformy FOOD FOR LIFE, jejímž je PK ČR zakládajícím členem a mezi které patří: podporovat udržitelný, úspěšný a konkurenceschopný český agro-potravinářský průmysl, zajišťovat širší zaměstnanost a podnikatelské příležitosti pro Českou republiku a celou Evropu, zajišťovat, aby se zdravá volba stala pro spotřebitele snadnou volbou, poskytovat oporu regulaci a podporovat vytváření politiky na národní i regionální úrovni, přispívat k udržitelnému rozvoji v tuzemsku i v Evropě, rozšiřovat schopnost českého a evropského agro-potravinářského průmyslu vytvářet a využívat tržní segmenty, které jsou méně citlivé na cenovou konkurenci nebo podporovat přístup „Od farmy po vidličku“ přidávající hodnotu podél potravinového řetězce. Kromě toho patří mezi cíle zajišťovat účinnou a udržitelnou interakci mezi všemi zainteresovanými stranami, prezentovat nově definovaný Strategický výzkumný a inovační plán (SRIA) pro inovační potravinářskou výrobu, nabízet plán implementace, který bude zahrnovat mobilizaci zdrojů na podporu celoevropského výzkumu, školení, vzdělávání a šíření poznatků na bázi spolupráce, vytvářet u spotřebitelů větší důvěru v potraviny a potravinářské výrobky, významně snižovat náklady na potraviny přispívající ke zlepšení zdraví populace, rozšiřovat dlouhodobé pracovní příležitosti v rámci českého a evropského potravinářství.

K naplňování těchto cílů přijímá ČTPP každoročně plán práce, jehož obsahem je naplňování společné vize České technologické platformy pro potraviny spolu s dalšími zainteresovanými stranami z agro-potravinářského

průmyslu a souvisejících odvětví, včetně maloobchodu, výzkumných institucí, regulačních orgánů a spotřebitelských organizací. Dlouhodobý akční plán vycházející z této vize zahrnuje veřejné a soukromé aktivity na poli výzkumu a vývoje, školení, výuky, budování kapacit, řízení inovací a požadovaných zařízení. ČTPP pracuje s rozsáhlými komunikačními aktivitami se všemi zainteresovanými členy i nečleny platformy (institute, firmy apod.) a se spotřebiteli s cílem sjednocení informací a doporučení pro spotřebitele. ČTPP podporuje výzkum, který zvýší důvěru spotřebitele k potravinám, sníží národní a regionální výdaje na zdravotnictví, přispěje k výrobě potravin, která je ekonomicky, ekologicky i sociálně udržitelná. ČTPP se v tomto směru opírá o komunikační nástroje, kterými jsou její webové stránky, časopis Svět potravin, Poradenské centrum projektů a Skupina pro efektivní komunikaci. Aktivní je rovněž v oblasti účasti na schvalovacích, administrativních a rozhodovacích procesech spojených s podporou podnikání a výzkumu poskytovanou státními a jinými institucemi

Současný stav

V oblasti výzkumu navazuje ČTPP na priority Evropské technologické platformy (ETP) „FOOD FOR LIFE“, která stanovila obecný rámec pro potravinářský výzkum do roku 2020. Obsah jednotlivých dokumentů ČTPP se postupně objevuje v řadě strategických záměrů a zásadní je, že se stává partnerem významných institucí a jako neopominutelný partner vystupuje např. také v koncepci zemědělství a potravinářství.

Díky národní podpoře poskytované ČTPP ministerstvem zemědělství od roku 2008 se daří realizovat publikační a komunikační výstupy. Kromě ucelené řady materiálů ETP a ČTPP byla publikována řada materiálů pracovních skupin a ČTPP sama se propaguje zejména v časopise Svět potravin, v němž má prostor pro informování nejširší veřejnosti o své činnosti. Významný byl i podíl v účasti na seminářích a konferencích v průběhu roku, který trvale zvyšuje povědomí o ČTPP u relevantních osob stejně tak jako informace zajišťované na samostatných webových stránkách ČTPP na adrese www.ctpp.cz.

ČTPP aktivně spolupracuje s odborem pro vědu a výzkum ministerstva zemědělství v rámci Koncepce zemědělského výzkumu a při realizaci rezortního výzkumného programu Komplexní udržitelné systémy v zemědělství 2012 – 2020 (KUS) i s Akademií zemědělských věd a podílela se na formulování priorit a směrů potravinářského výzkumu, které byly ministerstvem i Radou vlády přijaty. Tyto priority se přenášejí prostřednictvím setkání Poradní skupiny ČTPP vedené ministrem zemědělství i na další sektorová ministerstva s odpovědností v oblasti potravinářské výroby a spotřeby. ČTPP má rovněž svého zástupce v poradních a hodnotitelských komisích ministerstva činných v oblasti vědy a výzkumu.

V roce 2008 ustavený vědecký výbor ČTPP, korespondující s výborem pro vědu a výzkum komory, na jehož činnosti se podílejí přední potravinářští odborníci z výzkumných ústavů a vysokých škol, intenzivně pracuje

na širším zapojení ČTPP a jejích odborníků do evropských struktur ať již v ETP nebo 7.RP a nově i v programu HORIZONT 2020.

Priority výzkumu ČTPP:

Témata pro prioritu potraviny a zdraví:

- Studium metabolických funkcí a vlivu jednotlivých složek potravin na lidské zdraví.
- Studium parametrů složení a mikrobiálních parametrů potravinářských materiálů, především bioaktivních látek, probiotik, a probiotik pro využití v potravinách a funkčních potravinách a pro hodnocení nutriční jakosti potravin.
- Koncipování složení funkčních potravin a potravin se zdravotním benefitem včetně podkladů pro výživová a zdravotní tvrzení.
- Vliv technologického zpracování na nutriční vlastnosti potravin.

Témata pro prioritu kvalita potravin:

- Vývoj metod hodnocení kvality surovin a hotových výrobků.
- Vývoj metod pro detekci falšování potravin.
- Podpora zlepšování bezpečnosti a výživové hodnoty tradičních potravin.

Témata pro prioritu potraviny a spotřebitel:

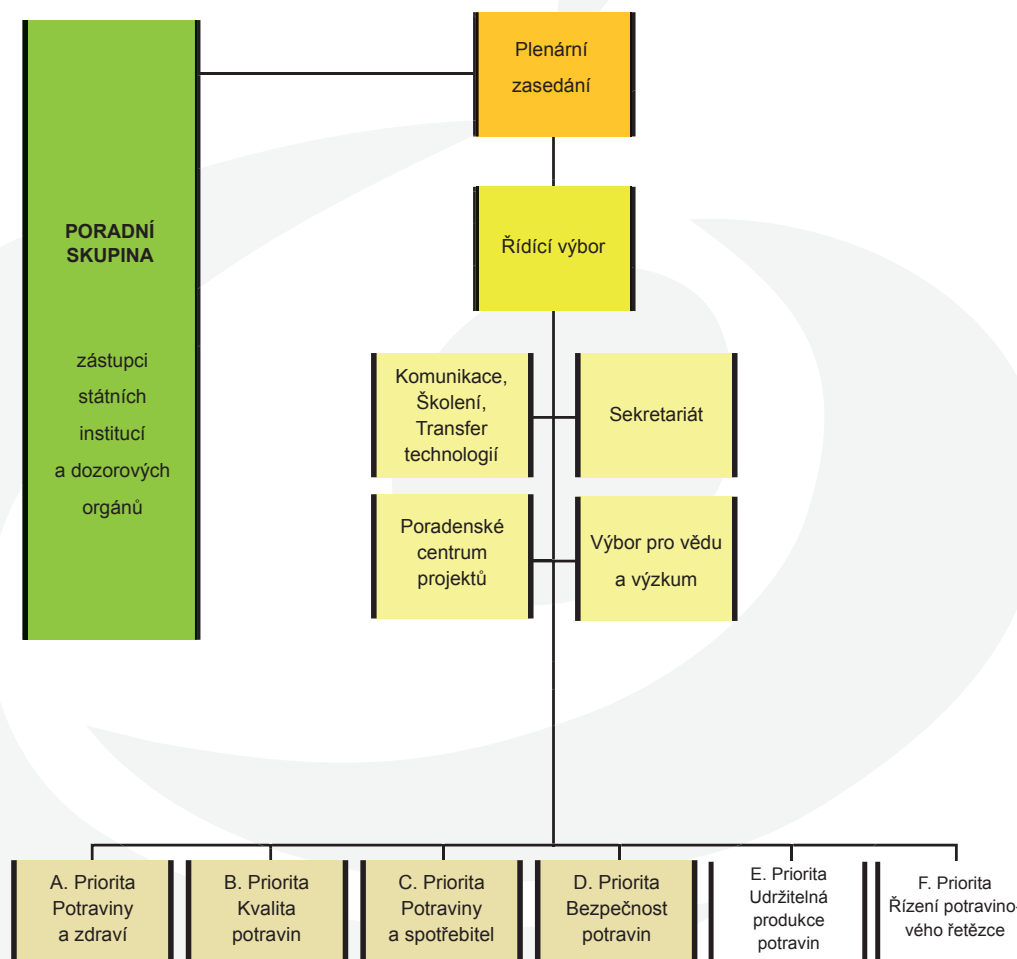
- Podpora zlepšování komunikace (zejména krizové).
- Studium procesu rozhodování spotřebitele ve vztahu k potravinám.
- Očekávání spotřebitelů ve vztahu ke kvalitě, nutričním vlastnostem a bezpečnosti potravin.

Témata pro prioritu bezpečnost potravin:

- Vývoj jednoduchých detekčních a kontrolních metod pro průmyslové použití.
- Vývoj postupů pro minimalizaci obsahu toxických látek v potravinách (vč. přírodních toxinů).
- Postupy pro minimalizaci mikrobiální kontaminace potravin.
- Modelování a predikce dynamiky chování potravin a mikroorganismů, popřípadě další jednoduché nástroje pro posuzování rizika.
- Zdokonalování postupů pro sledovatelnost a dohledatelnost v potravinovém řetězci.
- Vývoj aktivních a inteligentních prvků, pro posílení jakosti, bezpečnosti a informovanosti spotřebitele.

Organizační struktura ČTPP

Orgány

PK ČR

Představenstvo (stav k 31/12/2014)

BERÁNEK Ondřej, Ing.
COUFAL Stanislav Ing.
DŘÍZAL Jaromír, Ing.
FALTÝNEK Jaroslav, Ing.
GOJIŠ Oldřich, MVDr.
HRABCOVÁ Magdalena
JEŽKOVÁ Jana, Ing.
KUBISKA Zdeněk, Ing.

KURČÍK Jaroslav, Ing.
LEŠTINA Miroslav

MATES František, MVDr.
MOTEJZÍK Čestmír
MRÁZEK Michal

BOHEMIA SEKT, s. r. o.
Moravia Lacto, a.s.
Podnikatelský svaz pekařů a cukrářů ČR
AGROFERT, a. s.
INTERLACTO, spol. s. r. o.
Mars Czech, s. r. o.
Karlovarské minerální vody, a. s.
Českomoravské sdružení organizací
zemědělského zásobování a nákupu
PENAM, a. s.
Česká asociace barelových watercoolerů
ČABW, o. s.
Sdružení drůbežářských podniků
MASO UZENINY PÍSEK, a. s.
VITANA, a. s.

PAVLÍK Petr, Ing.
PILČÍK Karel
POJER Josef, Dr.
PRAŽAN Jiří, Ing.
REINBERGR Oldřich, Ing.
STRNAD Hynek, Ing.

ŠTĚPÁNEK Zdeněk, Ing.
TEPLÝ Milan, Ing.
TOMAN Miroslav, Ing. CSc.
TOMÁŠ Pavel, Ing.
TOMÁŠEK Jiří, Ing.
VAJČNER Pavel, Ing.
VÁVROVÁ Marie, Ing.
VYBÍRAL Pavel, Ing.

STOCK Plzeň – Božkov, s. r. o.
Český svaz zpracovatelů masa
Českomoravský cukrovarnický spolek
Svaz výrobců nealkoholických nápojů
Tereos TTD, a. s.
Zájmové sdružení právnických osob
konzervářensko-lihovarského průmyslu
BONECO, a. s.
MADETA, a. s.
Potravinařská komora ČR
PT servis konzervárna, spol. s. r. o.
Asociace výrobců lahůdek
ZNOVÍN ZNOJMO, a. s.
Český škrobářenský svaz
POLABSKÉ MLÉKÁRNKY, a. s.

Výkonná rada (stav k 31/12/2014)

COUFAL Stanislav, Ing.	viceprezident
KURČÍK Jaroslav, Ing.	viceprezident
MOTEJZÍK Čestmír	viceprezident
PAVLÍK Petr, Ing.	viceprezident
REINBERGR Oldřich, Ing.	viceprezident
STRNAD Hynek, Ing.	viceprezident
TOMAN Miroslav, Ing., CSc.	prezident

Dozorčí rada (stav k 31/12/2014)

HUML, Zdeněk, JUDr.	Svaz výrobců nealkoholických nápojů
KLOUD, Jaromír, Ing.	Český svaz zpracovatelů masa
KOZEL, Pavel, Ing.	MADETA a.s.

Výbory (stav k 31/12/2014)**Legislativní výbor**

předsedkyně výboru:
Ing. Jana Bártová

Výbor pro životní prostředí

předsedkyně výboru:
Ing. Jana Ježková

Pracovní skupiny (stav k 31/12/2014)**Pracovní skupina pro obchodní politiku a marketing**

předseda skupiny: Ing. Jan Teplý

Pracovní skupina pro zdravý životní styl

předseda skupiny: Ing. Martin Kľofanda

Sekce (stav k 31/12/2014)**Sekce pro biopotraviny**

bez předsedy

Sekce dodavatelů technologií

předseda sekce: Bc. Jan Jedlička

Sekce pro mléko

předseda sekce: Michal Němec

Sekce lahůdek

předseda sekce: Ing. Zdeněk Štěpánek

Sekce surovin a přípravků pro pekařskou a cukrářskou výrobu

předseda sekce: Ing. Miroslav Lipavský, CSc.

Sekce zmrazených potravin a zmrzlin

předseda sekce: MVDr. Antonín Rubáš

Členové a profesní svazy PK ČR

Řádní členové PK ČR / Společnosti (stav k 31/12/2014)

AG FOODS Group a.s.	Devro s.r.o.	MASO UZENINY PÍSEK, a.s.	PROQIN s.r.o.
AGROFERT, a.s.	Drůbežářský závod Klatovy a.s.	Mars Czech s.r.o.	Předměřická a.s.
ALIKA a.s.	EURO FRIGO Praha, spol. s.r.o.	MD logistika, a.s.	PT servis konzervárna spol. s.r.o.
ALIMPEK spol. s.r.o.	EUROICE s.r.o.	MDC Company XXI, s.r.o.	RAVY CZ, a. s.
ALIMPEX - Louny spol. s.r.o.	EUROSERUM s.r.o.	MILCOM a.s.	RUDOLF JELÍNEK a.s.
AROCO, spol. s.r.o.	EXTRUDO Bečice s.r.o.	Mlékárna Hlinsko, a.s.	Salinen Praha, s. r. o.
ARTIFEX INSTANT, s.r.o.	F&N dodavatelé, s.r.o.	Mlékárna Olešnice, RMD	Slovácká Fruta, a.s.
backaldrin s.r.o.	FRUTA Podivín, a.s.	Mlékárna Klatovy, a.s .	STOCK Plzeň-Božkov, s.r.o.
BEAS, a.s.	FUNGHI CZ, a.s.	MOCCA, spol. s. r. o.	SPAK Foods, s. r. o.
Bidvest Czech Republic s.r.o.	GOLDIM spol. s.r.o.	Mondelez Czech Republic, s. r. o.	Školní rybářství, Protivín
BIOFERM - lihovar Kolín, a.s.	GURMÁN KLUB, s. r. o.	Moravia Lacto a.s.	Tata Global Beverages Czech Republic a.s.
Blanická bramborářská s.r.o.	Hamé s.r.o.	MRAZÍRNÝ PLZEŇ - DÝŠINA a.s.	Tereos TTD, a.s.
Blatenská ryba, spol. s.r.o.	Heineken Česká republika, a.s.	NEKTAR NATURA, s. r. o.	TPK, spol. s.r.o.
BOHEMIA SEKT, s.r.o.	HOPI s.r.o.	Nestlé Česko s.r.o.	UNILEVER ČR, spol. s.r.o.
Bohušovická mlékárna, a.s.	Hügli Food s.r.o.	OLMA, a.s.	UNITED BAKERIES a.s.
BONECO a.s.	INTERLACTO, spol. s.r.o.	OTMA - Sloko, s.r.o.	VALDEMAR GREŠÍK - NATURA s.r.o.
Budějovický Budvar, národní podnik	Jan Becher - Karlovarská Becherovka, a.s.	PENAM, a.s.	VITANA, a.s.
CARLA spol. s.r.o.	JH GROUP, spol. s.r.o.	PIKA, a.s.	VÍNO BLATEL, a.s.
CATUS spol. s.r.o.	Karlovarské minerální vody, a.s.	Pivovar Protivín, a.s.	Vodňanská drůbež, a.s.
Coca-Cola Česká Republika s.r.o.	Kofola a.s.	Pivovar Samson a.s.	XAVEROV, a.s.
CORAX Trading s.r.o.	Kostecké uzeniny a.s.	Plzeňský Prazdroj, a.s.	Zámecká výroba uzenin spol. s. r. o.
Crocodile ČR, spol. s.r.o.	Krajské školní hospodářství České Budějovice	POEX Velké Meziříčí, a.s.	ZNOVÍN ZNOJMO, a.s.
ČEROZFRUCHT s.r.o.	LACRUM Velké Meziříčí, s. r. o.	POLABSKÉ MLÉKÁRNÝ a.s.	ZŘUD - Masokombinát Polička, a.s.
ČESKÉ HOUBY a.s.	LYCKEBY CULINAR a.s.	PRO-BIO, obchodní společnost s.r.o.	
Danone a.s.	MADETA a.s.	PROFROST a.s.	
DELIMAX, a.s.		Procházka, a. s.	

Řádní členové PK ČR / Společenstva (stav k 31/12/2014)

Asociace výrobců lahůdek
Česká asociace barelových watercoolerů ČABW o.s.
Českomoravská drůbežářská unie, o.s.
Českomoravské sdružení organizací zemědělského zásobování a nákupu
Českomoravský cukrovarnický spolek
Českomoravský svaz mlékárenský
Český svaz pivovarů a sladoven

Český svaz zpracovatelů masa
Český škrobárenský svaz
Podnikatelský svaz pekařů a cukrářů v ČR
Rybářské sdružení České republiky
Sdružení drůbežářských podniků
Společenstvo mlynářů a pekařů ČR
Svaz minerálních vod
Svaz lihovarů České republiky

Svaz průmyslových mlýnů České republiky
Svaz vinařů České republiky
Svaz výrobců nealkoholických nápojů
UNIE DESTILATÉRŮ
Unie výrobců a dovozců lihovin České republiky
Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lihovarského průmyslu

Výroční zpráva 2014 | 51

Přidružení členové PK ČR (stav k 31/12/2014)

ABB s.r.o.
AGRAL s.r.o.
AGROTRADE, a.s.
ALS Czech Republic, s.r.o.
ALLIVICTUS, s.r.o.
ARGO BOHEMIA, s.r.o.
BARENTZ spol. s.r.o.
Bohemia Certification s.r.o.
BOHEMIACHLAD spol. s.r.o.
CERT-ACO, s.r.o.
COINTRA s.r.o.
Česká asociace pro speciální potraviny
De Heus, a. s.
EKO-KOM, a.s.
EKO-LAB Žamberk, spol. s.r.o.
EKOCENTRUM OVALAB, s.r.o.
EUROFINS CZ, s.r.o.

EUROPROJECT SERVICE a.s.
Ferrero Česká s.r.o.
FOODSERVIS s.r.o.
Global Bake Solutions, s.r.o.
HÁJEK ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o.
CH – MONT, s. r. o.
INCHEBA PRAHA spol. s.r.o.
Ing. Jaroslav Camplík
Ing. Jindra Jirešová
LAKTEA, o.p.s.
Leona Petrová
Mendelova univerzita v Brně
METAROM, a.s.
MVDr. Pavel Mikuláš - Laboratoř pro vyšetřování potravin
MVDr. Šotola s.r.o.
PACOVSKÉ STROJÍRNY, a.s.

Pavel Provazník
Philip Morris ČR a.s.
NutriAcademy, s.r.o.
SIDAT, spol. s r.o.
Střední škola potravinářství a služeb Pardubice
Střední škola zemědělská a potravinářská, Klatovy,
TPA Horwath Corporate Finance s.r.o.
TÜV SÜD Czech s.r.o.
UNITED BUSINESS a.s.
Veletrhy Brno, a.s.
VESTA AUTO s.r.o.
VŠCHT v Praze, Fakulta potravinářské a biochemické technologie
Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a.s.
Výzkumný ústav potravinářský Praha, v.v.i.

Sekretariát

Ing. Miroslav Toman, CSc.
prezident PK ČR

Ing. Hynek Strnad
1. viceprezident PK ČR

Ing. Miroslav Koberna, CSc.
ředitel pro programování a strategii PK ČR

Ing. Tomáš Kreutzer
ředitel pro zahraniční vztahy a SZP EU

Ing. Dana Večeřová
ředitelka odboru komunikace

Mgr. Markéta Chýlková
vedoucí legislativního oddělení PK ČR

JUDr. Zdenka Ehlová
vedoucí oddělení administrativní a projektové
činnosti PK ČR

Ing. Eliška Králová
asistentka prezidenta, oddělení administra-
tivní a projektové činnosti PK ČR

Martina Hlavatá
asistentka prezidenta, oddělení administra-
tivní a projektové činnosti PK ČR

Mgr. Iva Čaklová
oddělení administrativní a projektové činnosti
PK ČR

Ing. Václav Suchan, CSc., MBA
oddělení administrativní a projektové činnosti
PK ČR

Mgr. Šárka Štejnarová
oddělení administrativní a projektové činnosti
PK ČR

Adresa:

POČERNICKÁ 96/272, 108 03 PRAHA 10 – MALEŠICE

TELEFON: +420 296 411 187, FAX: +420 296 411 187

E-MAIL: FOODNET@FOODNET.CZ

WEB: WWW.FOODNET.CZ

P o z n á m k y

Poznámky

A series of horizontal dashed lines providing space for notes.